CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI
DIN
ROMÂNIA

VALORIFICAREA OPORTUNITĂȚILOR, SURMONTAREA OBSTACOLELOR

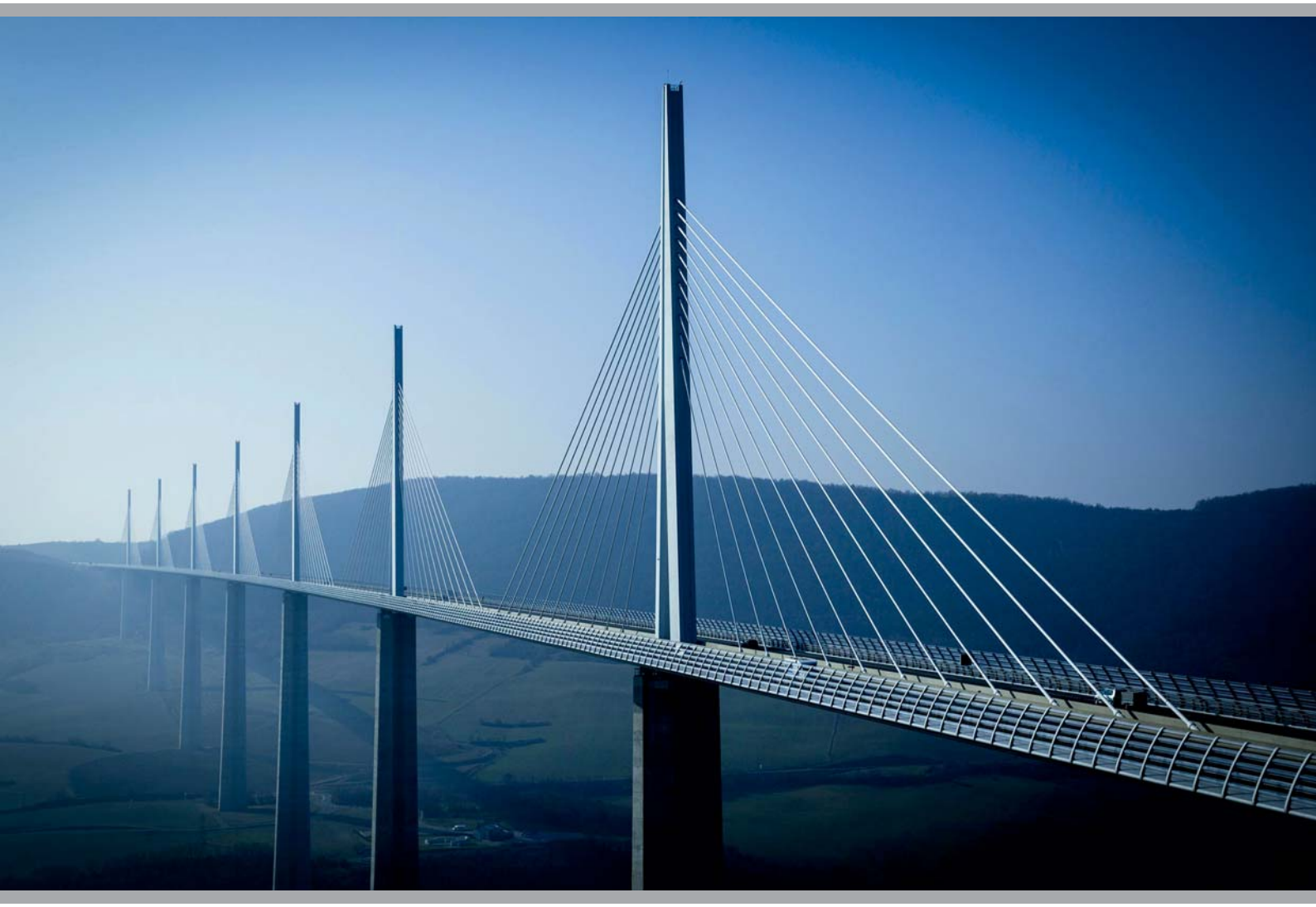

2017 RAPORT ANUAL CAFR

Camera Auditorilor Financiari din România

Sediul central BUCUREȘTI

Strada Sirenelor, Nr. 67-69, Sectorul 5, București, România
Oficiul Poștal nr. 5, Căsuța Poștală nr. 83, cod poștal 050855
Adresă de e-mail: cafr@cafr.ro; **Pagină web**: www.cafr.ro
Telefon: +40 31 433 59 45
+40 31 433 59 00
Fax: +40 31 433 59 40

Reprezentanța Regională BRAȘOV

Str. Mihail Kogălniceanu nr. 14, bl.1K, sc. A, parter
Telefon/fax: +40 31 433 59 31
Mobil: +40 731 031 029
Adresă de e-mail: centru.brasov@cafr.ro

Reprezentanța Regională CLUJ-NAPOCA

Calea Dorobanților, nr.21, etajul 1, camera 9, Cluj-Napoca
Telefon/fax: +40 31 433 59 32
Mobil: +40 756 133 170
Adresă de e-mail: centru.cluj@cafr.ro

Reprezentanța Regională IAȘI

Str. Sfântul Lazăr nr. 23A, etaj 2 (clădirea IRSIDO SRL)
Telefon/fax: +40 31 433 59 33
Mobil: +40 731 031 030
+40 730 025 739
Adresă de e-mail: centru.iasi@cafr.ro

Reprezentanța Regională TIMIȘOARA

Str. Piața Consiliul Europei, nr.1 (Clădirea ASIROM)
Telefon/fax: +40 31 433 59 34
Mobil: +40 731 031 028

CUPRINS

1 Mesajul Preşedintelui CAFR / 2

2 PREZENTARE GENERALĂ
- Scop / 4
- Rol / 5
- Trăsături definitorii / 6

3 GUVERNANŢĂ / 7

4 REPERELE ANULUI 2017 / 8

5 REZULTATELE ANULUI 2017
- Reglementare / 10
- Delegarea atribuţiilor / 11
- Accesul la profesie şi pregătirea profesională / 16
- Controlul de calitate şi etica profesională / 20
- Comunicare / 24
- Activitate internaţională / 30

6 PROVOCĂRILE ANULUI 2018 / 33

7 SITUAŢIA PATRIMONIALĂ ŞI FINANCIARĂ / 36

MESAJUL PREȘEDINTELUI

„Orice obstacol are în el și bucuria celui care-l va depăși.”

Napoleon Bonaparte

Pentru profesia noastră valorificarea oportunităţilor, dar şi surmontarea eventualelor obstacole sunt elemente pe care, prin prisma experienţei acumulate în activitatea desfăşurată în tot acest timp de membrii noştri, le putem fructifica împreună în favoarea profesiei.

CAFR a contribuit sistematic în decursul anului 2017 la o atentă şi adecvată implementare a legislaţiei europene. Reprezentanţii Camerei au luat parte la dezbateri şi discuţii amănunţite cu auditorii, reprezentanţii celorlalte profesii contabile, Băncii Naţionale, cu ministrul finanţelor publice dar şi în comisiile de specialitate de la Camera Deputaţilor şi Senat. Dar acesta a fost doar primul pas, iar ritmul viitorului este unul alert.

Adaptarea organismului nostru profesional şi a membrilor săi la noul context legislativ în care îşi vor desfăşura activitatea, reprezintă o etapă importantă care poate fi realizată doar prin proiecte coerente, viabile, care au la bază obiective strategice bine definite, ce vor contribui la păstrarea relevanţei profesiei noastre în viitor. Legea 162/2017, intrată în vigoare în data de 15 iulie 2017, aduce modificări şi completări la OUG 75/1999, prin care CAFR rămâne autoritatea competentă pentru reglementarea şi monitorizarea activităţilor de audit financiar în România, altele decât cele de audit statutar, îndeplinind

„CAFR a contribuit sistematic în decursul anului 2017 la o atentă și adecvată implementare a legislației europene”

atribuțiile stabilite prin delegare în domeniul auditului statutar de către ASPAAS. Intrinsec apare astfel necesitatea binevenită a menținerii unui dialog permanent cu reprezentanții ASPAAS și a colaborării în scopul îndepli- nirii cu succes a misiunii fiecărui organism profesional.

În data de 15 iulie 2018 va expira delegarea de drept prin efectul legii. CAFR își propune să îi fie conferită delegarea pentru cât mai multe activități, acesta fiind un obiectiv foarte important al organismului nostru profesional.

Dorim să vedem ASPAAS ca pe un partener în așa fel încât să ne putem desfășura activitatea în condiții de cea mai bună calitate în ceea ce privește misiunile desfășurate de către membrii noștri și să contribuim la creșterea încrederii opiniei publice în activitatea pe care o desfășoară auditorii statutari în contextul schimbărilor legislative și a digitalizării profesiei.

În același timp, ne dorim nu doar menținerea colaborării și a bunelor relații cu organismele profesionale partenere înrudite ci chiar extinderea lor prin participarea activă la acțiuni comune, proiecte benefice membrilor noștri.

Pivotul anului 2017 în domeniul comunicării organismului nostru a fost Congresul internațional al profesiei de audit financiar. Cea de a V-a ediție a evenimentului principal al auditului financiar din Estul Europei a pus în discuție temele esențiale ale acestei perioade: „Cerințele, scopul și utilitatea auditului financiar în contextul Directivei 56/2014”, „Valențele și limitele supravegherii auditului statutar prin prisma prevederilor Directivei”, „Integritatea și independență, Experiențe și exigențe privind auditul statutar în România”, „Riscurile în audit și raportarea financiară în contextul provocărilor actuale”, „Auditul financiar la IMM-uri”. Am reușit să aducem alături de noi mari personalități atât din țară, cât și din străinătate pentru a avea o imagine globală, detaliată a subiectelor aduse în discuție.

Planul internațional a fost și el favorizat, iar finalizarea procedurii de aplicare pentru aderarea ca membru deplin al Proiectului Common Content a încununat eforturile întregii echipe implicate. Coordonarea cu sistemele educaționale din Europa, astfel încât să devină posibilă o mai mare mobilitate a profesioniștilor români reprezintă un deziderat de la care nu ne vom abate atenția nici în viitor.

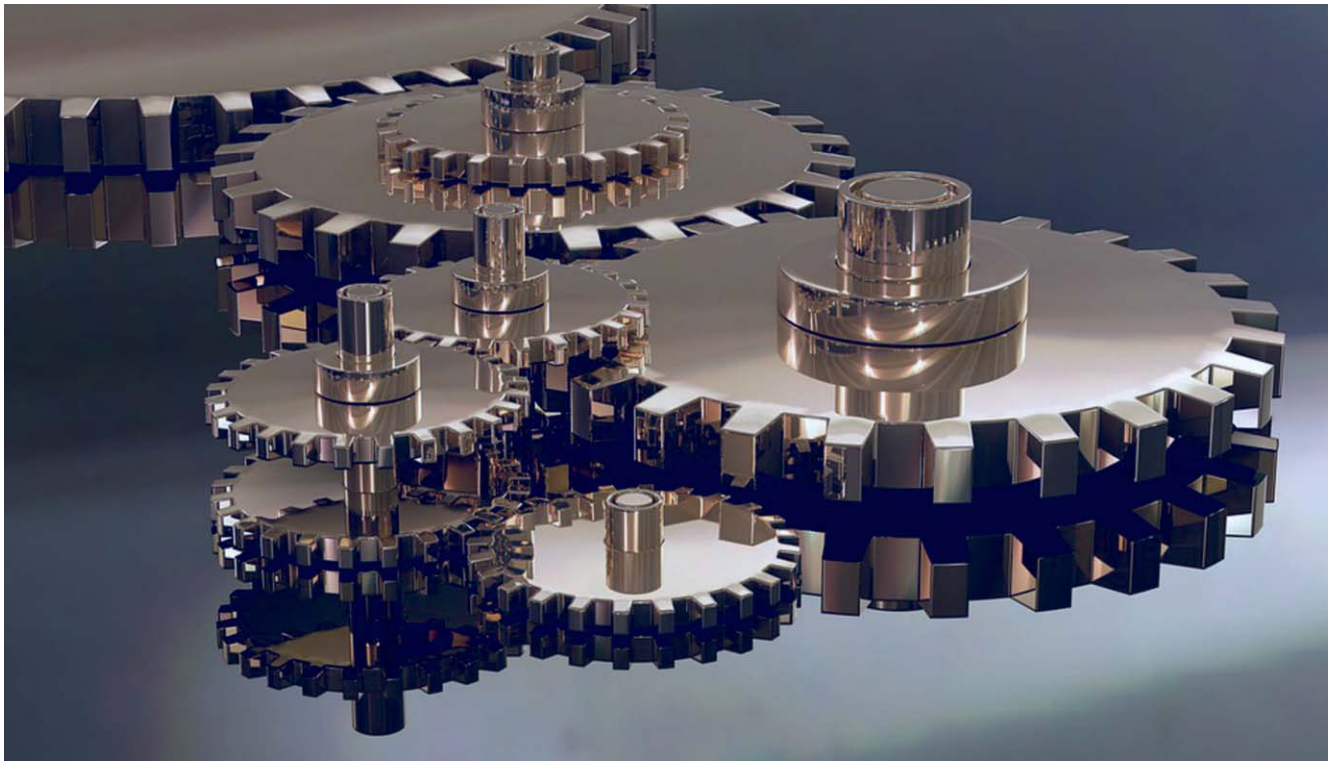

PREZENTARE GENERALĂ

SCOP

Camera Auditorilor Financiari din România a fost înfiinţată în anul 1999, prin OUG nr. 75/1999, privind activitatea de audit financiar, republicată şi reprezintă la nivel naţional autoritatea competentă care organizează, coordonează şi autorizează desfăşurarea activităţii de audit financiar în România, altul decât cel statutar.

Legea 162/2017 privind auditul statutar al situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare anuale consolidate şi de modificare a unor acte normative, publicată în MO nr. 548 din 12 iulie 2017 a transpus la nivel naţional prevederile Directivei 2014/56/UE a Parlamentului european şi a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2006/43/CE privind auditul legal al situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare consolidate. Legislaţia menţionată a apărut în contextul general al reformei cadrului de reglementare a pieţelor financiare, cu privire la rolul şi modul în care funcţia auditorului financiar poate fi consolidată pentru a contribui la îmbunătăţirea stabilităţii financiare şi a protecţiei investitorilor, prin asigurarea unui sistem eficient la nivel european de supraveghere publică a activităţii de audit statutar.

CAFR consideră că noua legislaţie a adus beneficii semnificative pieţei financiare prin consolidarea guvernanţei corporative, a adus modificări şi completări la OUG 75/1999, privind activitatea de audit financiar, prin care CAFR rămâne autoritatea competentă pentru reglementarea şi monitorizarea activităţilor de audit financiar în România, pentru auditul statutar îndeplinind atribuţiile stabilite prin delegare de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activităţii de Audit Statutar.

2017 o nouă conducere

În data de 23 septembrie 2017, la Bucureşti, a avut loc Conferinţa Camerei Auditorilor Financiari din România în cadrul căreia au avut loc alegerile pentru noul Consiliu al CAFR, precum şi pentru membrii Comisiei de Auditori

„CAFR reprezintă la nivel național autoritatea competentă care organizează, coordonează și autorizează desfășurarea activității de audit financiar în România, altul decât cel statutar”

Statutari a Camerei, în conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare și funcționare al CAFR, aprobat prin HG nr. 433/2011.

În urma numărării și validării voturilor exprimate democratic de către cei 828 de participanți cu drept de vot la Conferință, au fost aleși, pentru un mandat de 3 ani, 11 membri ai **Consiliului Camerei** ce au decis componența Biroului Permanent. Astfel conducerea CAFR este următoarea:

1. **Ciprian Teodor Mihăilescu** – președinte al Consiliului CAFR
2. **Gheorghe Ialomițianu** – prim-vicepreședinte al Consiliului CAFR
3. **Laura Vorniceanu** – vicepreședinte al Consiliului CAFR
4. **Florentina Șușnea** – vicepreședinte al Consiliului CAFR
5. **Ioan Grigoriu** – vicepreședinte al Consiliului CAFR
6. **Adriana Simona Lobdă** – membru al Consiliului CAFR
7. **Roxana Monica Ștefan** - membru al Consiliului CAFR
8. **Gheorghe Rusu** - membru al Consiliului CAFR
9. **Ion Năstasă** - membru al Consiliului CAFR
10. **Mihaela Raluca Toma** - membru al Consiliului CAFR
11. **Mircea Cornel Mureșan** - membru al Consiliului CAFR

Comisia de Auditori Statutari a CAFR este formată din următorii auditori votați de Conferință: **Ana Dincă, Petre Mihail Cernat, Vasile Popa.**

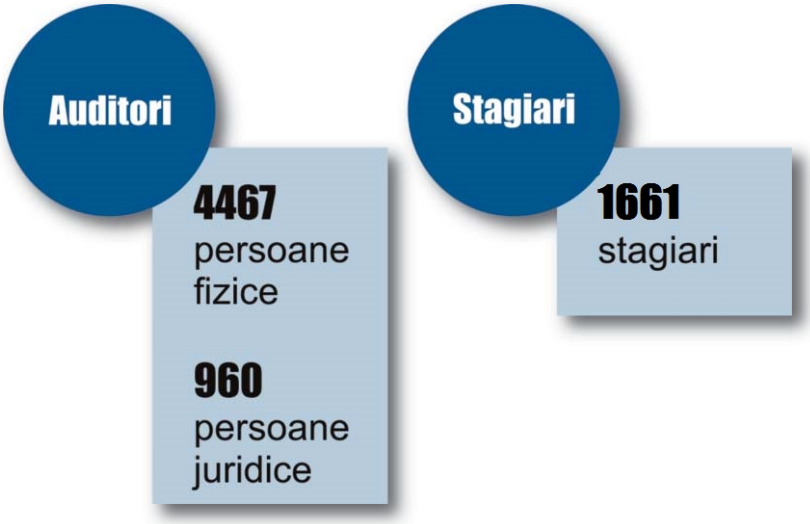

ROL

CAFR are rolul de lider în dezvoltarea standardelor profesionale, educației și informațiilor pentru profesia de auditor financiar din România, oferind, totodată, mediului de afaceri și societății seturi clare de reglementări, nivelul adecvat de competență și informații fiabile.

Contribuim în mod activ la activitatea Federației Internaționale a Contabililor (IFAC), a Accountancy Europe (Federației Experților Contabili Europeni) și a Federației Experților Contabili Francofoni (FIDEF), Comitetului pentru Dezvoltarea Organizațiilor Profesionale Contabile (PAODC), Forumului strategic pentru profesia contabilă – Rețeaua pentru asigurarea calității din cadrul Forumului Strategic pentru Profesia Contabilă (APSF), Proiectului Common Content, Programului de Reformă a Contabilității și Consolidare Instituțională (REPARIS) al Băncii Mondiale.

TRĂSĂTURI DEFINITORII

Principalele obiective ale CAFR pentru perioada următoare vizează:

- Creşterea standardelor de performanţă;
- Îmbunătăţirea pregătirii profesionale;
- Dezvoltarea pieţei de audit financiar;
- Sporirea ofertelor de servicii furnizate de membrii noştri pe piaţa auditului;
- Creşterea vizibilităţii CAFR şi transformarea organismului nostru profesional într-un lider regional în domeniu;
- Adaptarea la noul context legislativ;
- Susţinerea permanentă a activităţii profesionale a membrilor organizaţiei prin oferirea de noi servicii pentru aceştia;
- Continuarea consolidării relaţiilor cu organismele profesionale internaţionale şi bineînţeles cu ASPAAS şi instituţiile statului.

Persoane juridice 2017, număr de contracte, pe tipuri de misiuni

4.429	Audit statutar la alte entităţi decât cele de interes public (alte entităţi)
1.048	Proceduri convenite (alte entităţi)
1.139	Audit financiar financiar (alte misiuni decât cele de audit statutar) (alte entităţi)
536	Audit statutar la entităţi de interes public
160	Audit intern (alte entităţi)
123	Misiuni revizuire - ISRE 2400 (alte entităţi)
685	Alte tipuri de misiuni (misiuni de revizuire, servicii conexe, audit cu scop special) (alte entităţi)

Persoane fizice 2017, număr de contracte, pe tipuri de misiuni

234	Proceduri convenite (alte entităţi)
469	Audit statutar la alte entităţi decât cele de interes public
207	Audit financiar (alte misiuni decât cele de audit statutar) (alte entităţi)
45	Audit intern (alte entităţi)
45	Misiuni de asigurare (alte entităţi)
76	Audit statutar la entităţi de interes public
105	Alte tipuri de misiuni (misiuni de revizuire, servicii conexe, audit cu scop special) (alte entităţi)

GUVERNANŢĂ

CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

Strada Sirenelor, Nr. 67-69, Sectorul 5,
Bucureşti, România
Adresă de e-mail: cafr@cafr.ro;
pagină web: www.cafr.ro
Telefon: +40 31 433 59 45
+40 31 433 59 00
Fax: +40 31 433 59 40

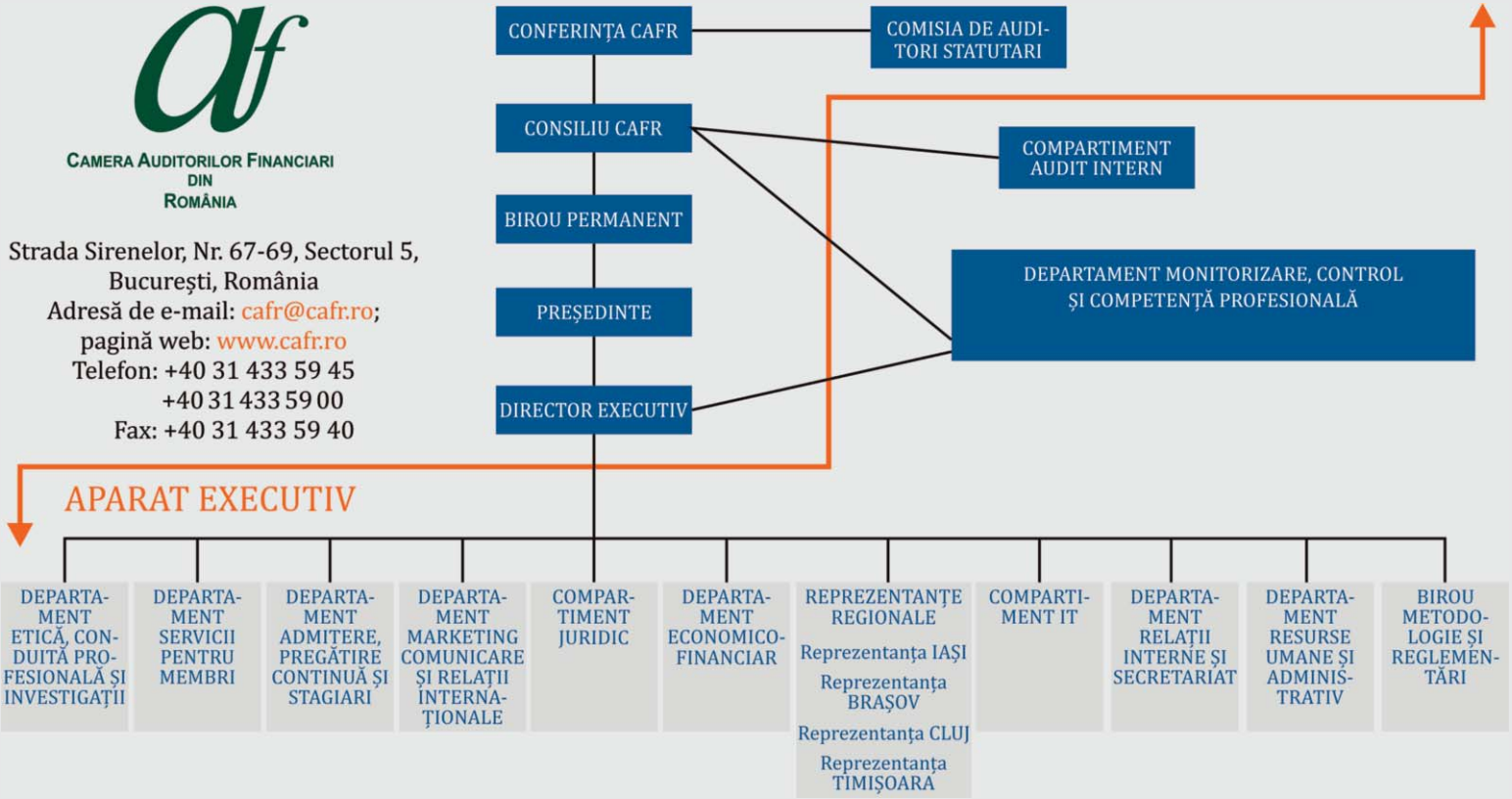

REPERELE ANULUI 2017

Repartizare geografică –
Auditori persoane fizice la 31.12.2017

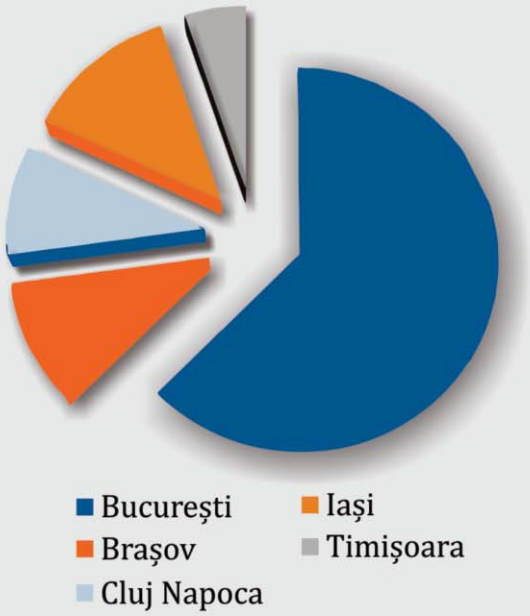

7 • Ședințe Consiliu

121 • Hotărâri ale Consiliului CAFR

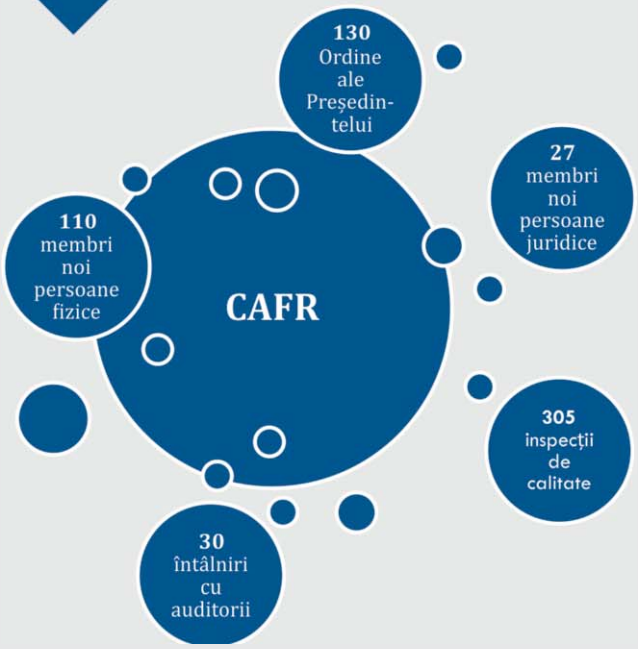

Reprezentanțele regionale ale CAFR

Misiunea Reprezentanţelor Regionale ale CAFR este de a deservi membrii din zona de dezvoltare aferentă facilitându-le acestora accesul la activităţile curente derulate de Cameră. De asemenea, au misiunea de a promova interesul profesional al membrilor prin asigurarea vizibilităţii profesiei la nivel regional, prin apropierea mediului de afaceri, instituţional şi universitar.

➔ ***Activităţi de înscriere, evidenţă, retragere şi suspendare a membrilor CAFR - persoane fizice şi juridice din regiunea de dezvoltare (preluarea dosarelor de înscriere, a rapoartelor şi declaraţiilor specifice, acordare vize, eliberare adeverinţe etc.);***

- Activităţi în vederea înscrierii în Lista persoanelor fizice şi juridice care pot audita fonduri europene şi alte fonduri nerambursabile de la alţi donatori (preluarea dosarelor).

➔ ***Asigură activităţile de admitere, de îndeplinire a obligaţiilor anuale, pregătire continuă a stagiarilor la nivelul regiunii de dezvoltare:***

- Activităţi în vederea organizării testului de verificare a cunoştinţelor în domeniul financiar-contabil pentru accesul la stagiu (preluarea dosarelor de înscriere la examen);
- Activităţi în vederea înscrierii la stagiu conform protocoalelor existente (preluarea dosarelor de echivalare);
- Monitorizarea perioadei de stagiu (finalizarea anilor de stagiu) şi a perioadei legale de stagiu;
- Examenul de competenţă profesională pentru atribuirea calităţii de auditor financiar (preluarea dosarelor de înscriere la examen).

„...misiunea Reprezentanţelor Regionale CAFR este de a deservi membrii din zona de dezvoltare aferentă facilitându-le acestora accesul la activităţile curente derulate de Cameră”

➔ ***Asigură activităţile de pregătire continuă a membrilor şi stagiarilor din regiunea de dezvoltare:***

- Organizează cursurile de formare profesională structurate şi nestructurate din zona de dezvoltare;
- Încasarea taxelor şi cotizaţiilor fixe/variabile;
- Activităţi de informare şi oferire de suport tehnic pentru membrii Camerei;
- Activităţi de informare a persoanelor din afara Camerei.

➔ ***Organizare de seminarii, întruniri sau alte activităţi cu caracter festiv destinate membrilor Camerei:***

- Întâlniri consultative cu membrii şi reprezentanţii mediului de afaceri din regiune.

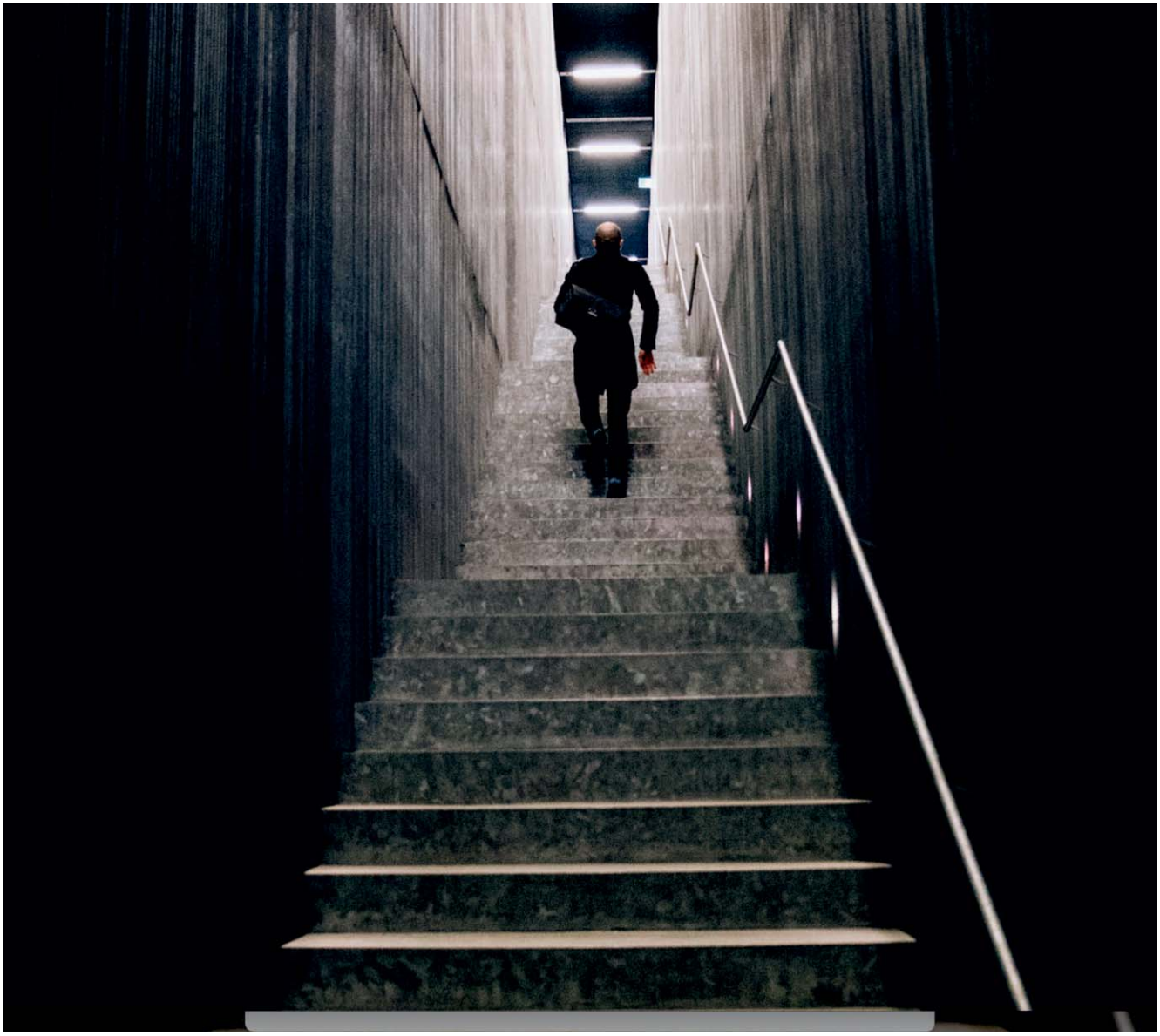

REGLEMENTARE

Încă de la începutul anului 2017 au fost continuate discuţiile privind transpunerea la nivel naţional a Directivei 2014/56/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivei 2006/43/CE privind auditul legal al situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare consolidate şi Regulamentului european nr. 537/2014. CAFR consideră binevenită actuala reformă în audit la nivel european, întrucât ne aşteptăm ca aceasta să poată asigura un echilibru al pieţei, având totodată capacitatea de a consolida un sistem european care să promoveze calitatea în audit şi care să contribuie la **recâştigarea încrederii investitorilor în situaţiile financiare**, un ingredient esenţial al investiţiilor şi al creşterii economice din Europa.

Au existat şi pe parcursul anului 2017 întâlniri atât cu CSIPPC cât şi cu MFP cu privire la statutul, modul de organizare şi de funcţionare a organismului de supraveghere a activităţii de audit statutar, cu privire la atribuţiile care pot fi delegate organismului nostru profesional şi în ce condiţii, dar şi cu privire la prevederile cuprinse în Regulamentul 537/2014, cu referire la extinderea perioadei de rotaţie, la interzicerea prestării anumitor servicii de non-audit, la clientul de audit, precum şi la modul de stabilire la nivel naţional a autorităţii competente pentru supravegherea publică a activităţii de audit statutar.

S-au purtat numeroase discuţii în acest sens la nivelul Parlamentului României, în cadrul comisiilor de la Senat şi Camera Deputaţilor în vederea implementării noilor reglementări.

Astfel, în data de **15 iulie 2017 a intrat în vigoare Legea 162/2017** privind auditul statutar al situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare anuale consolidate şi de modificare a unor acte normative, publicată în MO nr. 548 din 12 iulie 2017.

Modificările aduse de Legea 162/2017 vizează, în principal, cerinţele de consolidare a calităţii în audit precum şi a independenţei auditorului. Cerinţele acestei legi, coroborate cu prevederile Regulamentului european nr. 537/2014 se referă în principal la raportul de audit, care trebuie să fie bine fondat, justificat şi mult mai elaborat, cu cerinţe suplimentare de raportare. Există în plus prevederi privind rotaţia obligatorie a firmelor de audit, precum şi o listă a serviciilor non-audit care nu pot fi prestate de auditorul financiar aceluiaşi client de audit. Pentru entităţile de interes public se urmăreşte consolidarea sistemului de guvernanţă corporativă prin sporirea rolului comitetului de audit şi prin impunerea unui proces echitabil şi transparent pentru selectarea auditorului financiar.

Noua lege conţine prevederi care stabilesc răspunderea contravenţională pentru entităţile de interes public care nu respectă cerinţele privind organizarea şi funcţionarea comitetului de audit, cât şi pentru entităţile ale căror situaţii financiare anuale sunt supuse auditului statutar şi care nu organizează şi nu asigură exercitarea activităţii de audit intern, potrivit cadrului legal.

Printre prevederile legale noi instituite, menţionăm şi faptul că membrii Consiliului CAFR şi alţi membri aleşi sau care ocupă o funcţie în structurile de conducere ale CAFR răspund pentru abaterile administrativ-disciplinare săvârşite în exercitarea funcţiilor şi atribuţiilor pe care le deţin. De aici decurge natural o răspundere sporită considerabil, sancţiunile putând varia de la avertisment la penalităţi pecuniare importante sau chiar suspendarea din funcţie.

Legea 162/2017 consolidează şi instituie noi atribuţii în sarcina autorităţilor competente pentru supravegherea în interes public a activităţii de audit statutar, care, alături de organismele profesionale naţionale deja existente, au rolul să promoveze calitatea în audit şi să contribuie la recâştigarea încrederii investitorilor în situaţiile financiare.

Legea 162/2017 aduce modificări şi completări la OUG 75/1999, privind activitatea de audit financiar, prin care CAFR rămâne autoritatea competentă pentru reglementarea şi monitorizarea activităţilor de audit financiar în România, mai puţin a activităţilor de audit statutar, aceste atribuţii fiind preluate de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activităţii de Audit Statutar.

„CAFR consideră binevenită actuala reformă în audit la nivel european, întrucât ne aşteptăm ca aceasta să poată asigura un echilibru al pieţei”

DELEGAREA ATRIBUŢIILOR

Conform art. 3 alin. (3) din OUG 75/1990, **auditul financiar se efectuează de către auditorii financiari sau de firmele de audit care sunt autorizaţi în condiţiile legii şi care sunt membri ai Camerei Auditorilor Financiari din România.**

Potrivit art. 5 alin. (3) din OUG 75/1999, CAFR are, în principal, următoarele atribuţii:

a. reglementarea şi monitorizarea activităţilor de audit financiar desfăşurate de către membrii săi, altele decât auditul statutar, cum ar fi:
   - auditul situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare anuale consolidate, în măsura în care acesta nu constituie un audit statutar, conform legii;
   - misiuni de revizuire a situaţiilor financiare anuale, a situaţiilor financiare consolidate, precum şi a situaţiilor financiare interimare;
   - misiuni de asigurare şi alte misiuni şi servicii profesionale, în conformitate cu standardele internaţionale în domeniu şi cu alte reglementări adoptate de Cameră;
   - audit intern, altul decât auditul public intern.

b. atribuţiile delegate de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activităţii de Audit Statutar (ASPAAS) sub supravegherea şi controlul acesteia;

c. reprezentarea intereselor membrilor săi.

Conform art. 2 pct. 6 din Legea nr. 162/2017 Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activităţii de Audit Statutar (ASPAAS) este

autoritatea de reglementare în domeniul auditului statutar.

ASPAAS funcţionează ca instituţie publică, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Finanţelor Publice.

Atribuţiile ASPAAS în domeniul activităţii de audit statutar, care pot fi delegate către CAFR, potrivit art. 52 din Legea nr. 162/2017, sunt următoarele:

1. autorizarea ca auditori financiari a persoanelor fizice;
2. autorizarea auditorilor financiari care au fost autorizaţi în alt stat membru al Uniunii Europene/Spaţiului Economic European;
3. autorizarea firmelor de audit;
4. înregistrarea firmelor de audit autorizate în alt stat membru;
5. retragerea autorizării unui auditor financiar sau a unei firme de audit;
6. organizarea examenului de competenţă profesională;
7. organizarea testului de verificare a cunoştinţelor pentru accesul la stagiu;
8. verificarea modului de desfăşurare a stagiului de pregătire practică;
9. organizarea programelor de formare continuă;
10. înregistrarea auditorilor financiari şi a firmelor de audit în Registrul public electronic;
11. actualizarea informaţiilor cuprinse în Registrul public electronic;
12. traducerea şi publicarea Codului etic;
13. traducerea şi publicarea Standardelor internaţionale de audit;
14. asigurarea respectării principiilor de etică profesională de către auditorii financiari şi firmele de audit;
15. efectuarea inspecţiilor pentru asigurarea calităţii la auditorii financiari şi firmele de audit, care efectuează audit statutar la alte entităţi decât cele de interes public.

Până la intrarea în vigoare a Legii nr. 162/2017 care transpune la nivel naţional prevederile Directivei 2014/56/UE de modificare a Directivei 2006/43/CE privind auditul legal al situaţiilor financiare anuale şi al situaţiilor financiare

consolidate, toate atribuţiile sus menţionate intrau în competenţa CAFR, potrivit OUG 90/2008 (abrogată prin Legea nr. 152/2017) sub supravegherea Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile (actual ASPAAS), care deţinea responsabilitatea finală pentru atribuţiile din domeniul activităţii de audit statutar. Anterior Legii nr. 162/2017 nu exista noţiunea de delegare a atribuţiilor autorităţii competente pentru supravegherea activităţii de audit statutar, către alte autorităţi sau organisme profesionale.

Potrivit prevederilor Directivei 2006/43/CE s-a dorit, pentru îmbunătăţirea transparenţei procedurilor de supraveghere a auditorilor şi asumarea într-o mai mare măsură a responsabilităţii, desemnarea unei autorităţi unice responsabilă cu supravegherea publică a auditorilor statutari şi a firmelor de audit. Conform directivei europene, independenţa acestor autorităţi de supraveghere publică faţă de profesia de auditor este o condiţie prealabilă esenţială pentru integritatea, eficienţa şi funcţionarea în bune condiţii a procedurilor de supraveghere publică a auditorilor statutari şi a firmelor de audit.

Totodată, conform Directivei 2006/43/CE autorităţile competente trebuie să fie în măsură să delege sau să permită delegarea atribuţiilor stabilite către alte autorităţi sau organisme autorizate sau desemnate ca atare prin lege.

La nivel naţional, conform Legii nr. 162/2017, până la data de 15 iulie 2018 atribuţiile care pot fi delegate de către ASPAAS sunt delegate de

drept CAFR, sub supravegherea şi controlul ASPAAS.

La încetarea termenului prevăzut prin Legea nr. 162/2017, delegarea de drept încetează şi ASPAAS poate delega CAFR integral sau parţial atribuţiile sus menţionate prin ordin al preşedintelui ASPAAS, având la bază o evaluarea privind capacitatea operaţională a CAFR şi a modului de îndeplinire a atribuţiilor delegate în perioada anterioară. Delegarea se face pentru o perioadă de cel mult 5 ani, cu posibilitatea reînnoirii.

Delegarea integrală sau parţială a atribuţiilor ASPAAS se face cu respectarea de către CAFR cel puţin a următoarelor condiţii:

a. raportarea anuală sau ori de câte ori ASPAAS consideră necesar asupra modului de exercitare a atribuţiei sau a atribuţiilor delegate;

b. asigurarea condiţiilor de lucru pentru personalul ASPAAS care supraveghează şi controlează exercitarea atribuţiei sau atribuţiilor delegate, inclusiv a accesului la informaţii şi comunicării cu angajaţii CAFR;

c. aplicarea reglementărilor din domeniul delegat;

d. cooperarea permanentă cu ASPAAS;

e. punerea în aplicare a recomandărilor ASPAAS;

f. îndeplinirea condiţiilor specifice de delegare stabilite prin ordinul de delegare emis de ASPAAS, în funcţie de atribuţiile delegate.

Potrivit art. 92 din Legea nr. 162/2017, persoanele fizice care au dobândit calitatea de auditor financiar, respectiv firmele de audit autorizate de către CAFR, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 162/2017 pot desfăşura activităţi de audit financiar, inclusiv audit statutar.

Principalele acte normative emise de CAFR în anul 2017, de interes pentru auditori

Au fost emise 121 acte normative, din care vă prezentăm 24 de hotărâri ale CAFR importante pentru activitatea de audit:

- **HOTĂRÂREA NR.111 din 6 DECEMBRIE 2017** privind adoptarea integrală a Normelor obligatorii din Cadrul internaţional de practici profesionale ale auditului intern, ediţia 2017 (IPPF 2017).
- **HOTĂRÂREA nr. 95 din 29 SEPTEMBRIE 2017** privind numirea reprezentantului Camerei Auditorilor Financiari din România în Consiliul superior al Autorităţii pentru Supravegherea Publică a Activităţii de Audit Statutar.
- **HOTĂRÂREA nr. 86 din 28 SEPTEMBRIE 2017** privind alegerea preşedintelui Camerei Auditorilor Financiari din România şi alegerea Biroului permanent al Camerei Auditorilor Financiari din România.
- **HOTĂRÂREA nr. 85 din 25 SEPTEMBRIE 2017** pentru prelungirea aplicării prevederilor Hotărârii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 55/2017 privind stabilirea unor derogări de la Normele privind revizuirea calităţii activităţii de auditor financiar şi a altor activităţi desfăşurate de auditorii financiari, aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 18/2016.
- **HOTĂRÂREA Conferinţei nr. 3 din 23 SEPTEMBRIE 2017** cu privire la alegerea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România şi Comisiei de auditori statutari a Camerei Auditorilor Financiari din România.
- **HOTĂRÂREA nr. 72 din 14 AUGUST 2017** privind aprobarea organizării şi convocării Conferinţei Camerei Auditorilor Financiari din România în data de 23 septembrie 2017.
- **HOTĂRÂREA nr. 71 din 31 IULIE 2017** pentru modificarea şi completarea Registrului public al auditorilor financiari din România la 31 decembrie 2016, aprobat prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 4/2017.
- **HOTĂRÂREA nr. 69 din 20 IULIE 2017** privind aprobarea Normelor pentru desemnarea reprezentanţilor auditorilor financiari la Conferinţa pentru alegerea membrilor Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România şi membrilor Comisiei de auditori statutari a Camerei Auditorilor Financiari din România organizată în data de 23 septembrie 2017.
- **HOTĂRÂREA nr. 68 din 20 IULIE 2017** privind aprobarea Regulamentului pentru

organizarea şi desfăşurarea alegerilor pentru membrii Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România şi membrii Comisiei de auditori statutari a Camerei Auditorilor Financiari din România.

- **HOTĂRÂREA nr. 67 din 20 IULIE 2017** privind aprobarea organizării Conferinţei pentru alegerea membrilor Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România şi a membrilor Comisiei de auditori statutari a Camerei Auditorilor Financiari din România în 23 septembrie 2017 în conformitate cu Regulamentul de organizare şi funcţionare a Camerei Auditorilor Financiari din România aprobat prin Hotarârea Guvernului nr. 433/2011.
- **HOTĂRÂREA nr. 55 din 3 iulie 2017** privind stabilirea unor derogări de la Normele privind revizuirea calităţii activităţii de audit financiar şi a altor activităţi desfăşurate de auditorii financiari, aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 18/2016.
- **HOTĂRÂREA Conferinţei nr. 2 din 01 aprilie 2017**privind aprobarea organizării Conferinţei pentru alegerea membrilor Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România şi a membrilor Comisiei de auditori statutari a Camerei Auditorilor Financiari din România în luna septembrie 2017.
- **HOTĂRÂREA Conferinţei nr. 1 din 01 aprilie 2017** cu privire la aprobarea materialelor prezentate în cadrul Conferinţei ordinare a Camerei Auditorilor Financiari din România din data de 1 aprilie 2017.
- **HOTĂRÂREA nr. 45 din 11 mai 2017** privind ocuparea locului vacant de membru al Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România de către domnul POPA Irimie Emil.
- **HOTĂRÂREA nr. 43 din 11 mai 2017** pentru modificarea şi completarea Anexei 2 „Lista auditorilor financiari, persoane fizice şi juridice, care îndeplinesc cerinţele Protocolului de colaborare încheiat între Camera Auditorilor Financiari din România şi Ministerul Fondurilor Europene privind organizarea şi desfăşurarea activităţii de audit financiar pentru fonduri europene şi alte fonduri nerambursabile de la alţi donatori", aprobată prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 05/21.02.2014.
- **HOTĂRÂREA nr. 29 din 26 aprilie 2017** privind încetarea de drept a calităţii de membru al Consiliului CAFR a doamnei Iordache Elena
- **HOTĂRÂREA nr. 28 din aprilie 2017** privind acordarea unor derogări de la aplicarea dispoziţiilor art. 22 din

Regulamentul de organizare şi desfăşurare a examenului de competenţă profesională aprobat prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 60/2014.

- **HOTĂRÂREA nr. 21 din 23 februarie 2017** privind organizarea Conferinţei pentru alegerea preşedintelui Camerei Auditorilor Financiari din România, a membrilor Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România şi a membrilor comisiilor Camerei Auditorilor Financiari din România.
- **HOTĂRÂREA nr. 11 din 23 februarie 2017** pentru aprobarea Normelor privind atribuirea calităţii de membru, înscrierea, evidenţa, retragerea şi suspendarea auditorilor financiari, persoane fizice, şi autorizarea, înscrierea, evidenţa, retragerea şi suspendarea auditorilor financiari persoanelor juridice, în şi din Registrul public al auditorilor financiari, publicată în Monitorul Oficial nr. 301/27.04.2017.
- **HOTĂRÂREA nr. 19 din 23 februarie 2017** pentru modificarea şi completarea anexei nr. 2 „Lista auditorilor financiari, persoane fizice şi juridice, care îndeplinesc cerinţele Protocolului de colaborare încheiat între Camera Auditorilor Financiari din România şi Ministerul Fondurilor Europene privind organizarea şi desfăşurarea activităţii de audit financiar pentru fonduri europene şi alte fonduri nerambursabile de la alţi donatori", aprobată prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 5/2014.
- **HOTĂRÂREA nr. 8 din 23 februarie 2017** privind aprobarea organizării şi convocării Conferinţei ordinare a Camerei Auditorilor Financiari din România în data de 1 aprilie 2017.
- **HOTĂRÂREA nr. 7 din 17 februarie 2017** privind modificarea articolului 10 din Normele pentru desemnarea reprezentanţilor auditorilor financiari la Conferinţa ordinară a Camerei Auditorilor Financiari din România organizată în anul 2017, aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 121/2016.
- **HOTĂRÂREA nr. 2 din 13 ianuarie 2017** privind modificarea Normelor pentru desemnarea reprezentanţilor auditorilor financiari la Conferinţa ordinară a Camerei Auditorilor Financiari din România organizată în anul 2017, aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 121/2016.
- **HOTĂRÂREA nr. 1 din 13 ianuarie 2017** privind respectarea de către auditorii financiari a cerinţelor de pregătire profesională continuă, conform normelor şi reglementărilor din domeniu, aferentă anului 2016.

ACCESUL LA PROFESIE ŞI PREGĂTIREA PROFESIONALĂ

În cursul anului 2017, în luna februarie, Camera Auditorilor Financiari din România a organizat testul de verificare a cunoştinţelor în domeniul financiar contabil, pentru accesul la stagiu. La test au participat 49 de candidaţi şi au fost declaraţi admişi 10 stagiari, care s-au înscris în anul I de stagiu la CAFR.

Evoluţia numărului de stagiari

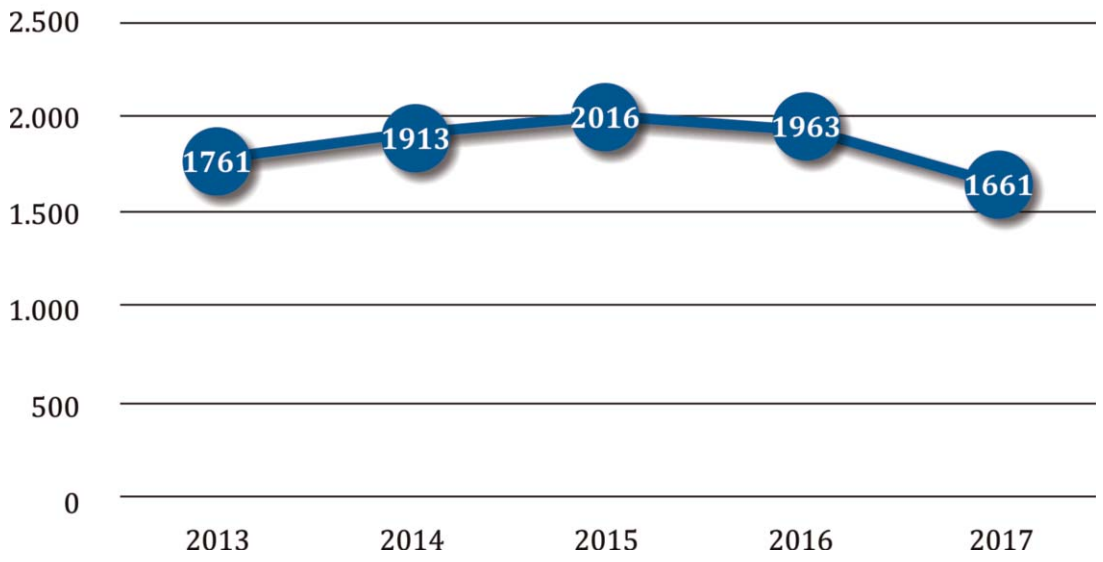

Protocoale de colaborare privind echivalarea testului de acces la stagiu

- **Pentru persoanele care deţin titlul de doctor în contabilitate**
- **Pentru membrii şi stagiarii ACCA**
- **Pentru membrii şi stagiarii ICAEW**
- **Pentru stagiarii CECCAR**
- **Pentru persoanele din cadrul Curţii de Conturi a României care au calificarea de auditor public extern**
- **Pentru persoanele care au absolvit un program de master**

Universitatea „Titu Maiorescu" din Bucureşti, pentru programul de master „Contabilitate audit şi expertiză contabilă"

Universitatea „Dunărea de Jos" din Galaţi, pentru programul de master „Contabilitate şi audit"

Universitatea „Transilvania" din Braşov, pentru programul de master „Audit intern"

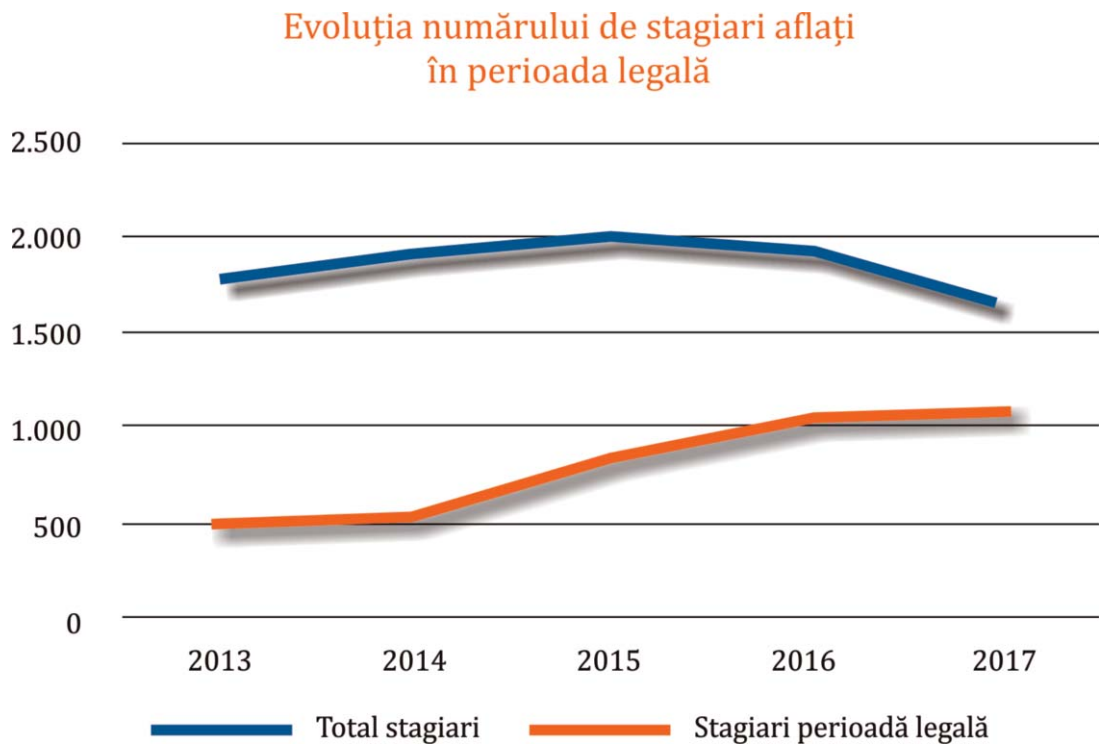

Pentru a veni în sprijinul membrilor săi, CAFR a încheiat în anul 2017, un Memorandum cu organismul omolog din Marea Britanie - **ICAEW**, prin care s-au agreat condițiile prin care membrii celor două organisme se pot înscrie ca auditori statutari.

Organizarea examenelor de competență profesională

Potrivit prevederilor Camerei, pe parcursul anului 2017 s-au organizat 2 sesiuni de examen de competență profesională pentru atribuirea calității de auditor financiar (în lunile mai și noiembrie).

Examenul a fost organizat pe parcursul a trei zile: proba I – scrisă, proba II – grilă și proba III – practică.

- În **sesiunea mai 2017** - s-au înscris 286 candidați, din care 82 au fost admiși, procentul de promovabilitate fiind de **29 %.**
- În **sesiunea noiembrie 2017** - s-au înscris 342 candidați, din care 131 au fost admiși, procentul de promovabilitate fiind de **39 %.**

Examen competență

Anul	Înscriși P1	Promovați P1	Înscriși P2	Promovați P2	Înscriși P3	Promovați P3
2015	184	102	207	87	194	143
2016	278	185	345	274	270	194
2017 MAI	124	86	158	120	114	74
2017 NOV	193	147	183	151	185	126

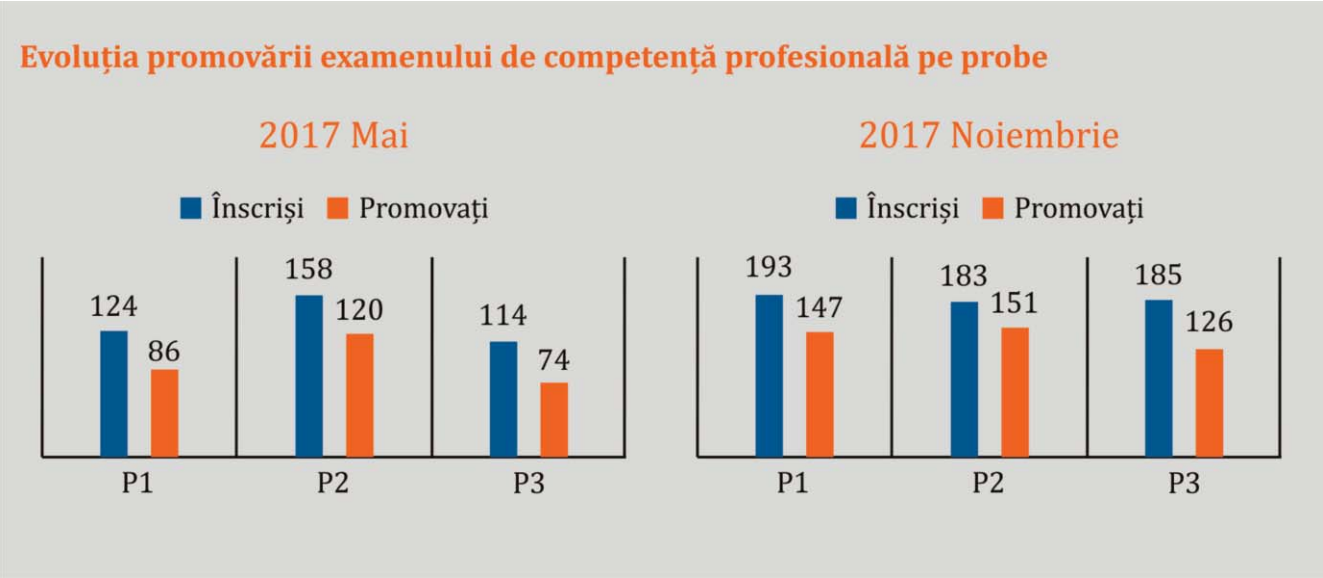

Pregătirea profesională

Pe parcursul anului 2017 au fost organizate următoarele cursuri pentru stagiari:

➔ **Stagiarii aflaţi în anul I de stagiu:**

- cursurile s-au desfăşurat în luna octombrie, în sistem e-learning;
- durata cursului a fost de 25 de ore şi s-a finalizat cu un test grilă;
- la cursul în sistem e-learning au participat 73 de persoane;
- la cursul în sistem clasic a fost desfiinţat din cauza numărului mic de persoane care s-au înscris la acesta;
- la curs nu au participat 14 persoane.

➔ **Stagiarii aflaţi în anul II, III de stagiu şi în perioada de susţinere a examenului:**

- au avut la dispoziţie două sisteme de pregătire: sistemul clasic şi sistemul e-learning;
- durata cursului a fost de 25 de ore;
- cursurile s-au desfăşurat în sistem e-learning şi în perioada octombrie - noiembrie (în sistem clasic). Cursurile în sistem clasic au fost organizate în mai multe centre de pregătire: Bucureşti, Braşov, Iaşi, Cluj;
- la curs au participat 870 de stagiari, din care: 355 în sistem clasic şi 515 în sistemul e-learning.

Sistem de pregătire clasic: cursurile au fost organizate în săli de curs, prin prezentarea materialelor în mod direct, de către lectori. Auditorii şi stagiarii au participat la cursurile de pregătire profesională, au adresat direct întrebări lectorilor şi au primit pe loc răspunsurile şi/sau explicaţii suplimentare. Toţi participanţii au primit toate materialele predate de lectori prin e-mail, cu 2 zile înainte de începerea cursurilor. Cursurile s-au organizat în mai multe centre de pregătire: Bucureşti, Iaşi, Cluj, Timişoara, Braşov, Piteşti, Constanţa.

Sistem de pregătire e-learning: cursurile s-au desfăşurat on-line; auditorii financiari şi stagiarii în activitatea de audit financiar au primit date de autentificare, în baza cărora au participat la cursurile de pregătire profesională prin intermediul calculatorului.

Pregătirea profesională continuă are un caracter obligatoriu pentru toţi membrii Camerei, auditori financiari şi constă în efectuarea a 40 de ore, anual, 20 structurate şi 20 nestructurate.

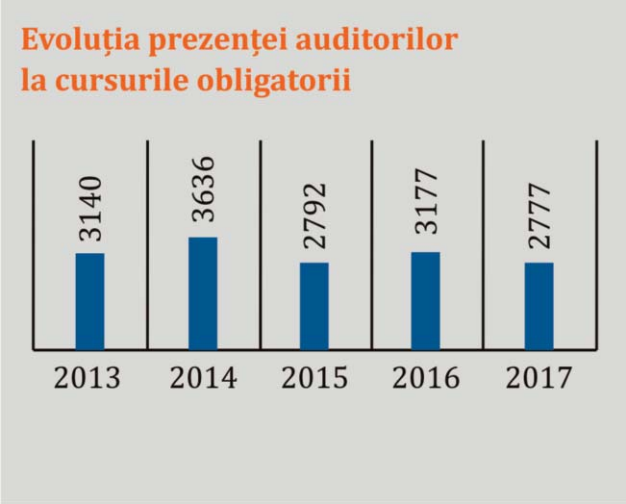

Pentru cele 20 de ore structurate, auditorii au putut opta pentru participarea la unul din sistemele de pregătire profesională. Auditorii financiari trebuie să depună până la data de 31 decembrie a fiecărui an, fişa individuală de pregătire profesională pentru anul respectiv.

Programul de formare profesională continuă structurată pentru anul 2017 a fost organizat în sistem e-learning şi în perioada octombrie-noiembrie în sistem clasic. Platforma a permis astfel monitorizarea vizualizării cursurilor în timp real.

Din cei 4467 auditori financiari, membri ai Camerei, 2777 de auditori financiari şi-au îndeplinit obligaţia pregătirii profesionale continue (1228 în sistem clasic, 1466 în sistem e-learning şi 83 prin echivalare). Membrii care nu şi-au finalizat cursurile îşi pot reînnoi viza doar ulterior îndeplinirii acestei obligaţii.

Cursuri nestructurate – în sistem e-learning

În anul 2017 CAFR a pus la dispoziţia membrilor săi cursuri nestructurate gratuite. Aceste cursuri au fost organizate în sistem e-learning pentru a putea beneficia de ele toţi membrii interesaţi.

- Pragul de semnificaţie
- Aplicarea prevederilor cuprinse în regulamentul contabil aprobat prin OMF 1802/2014
- Prezentarea ghidului de bune practici privind spălarea banilor şi combaterea finanţărilor activităţilor de terorism şi obiective de inspecţie
- Emotional intelligence
- How to communicate effectively
- Influencing
- Leadership at all levels
- Managing people and driving performance
- How to present data effectively

CONTROLUL DE CALITATE ŞI ETICA PROFESIONALĂ

Controlul calităţii este procesul prin care organizaţia urmăreşte să asigure menţinerea sau îmbunătăţirea calităţii serviciilor, iar erorile să fie reduse sau eliminate. Controlul calităţii impune CAFR să creeze un mediu în care membrii săi se străduiesc să se perfecţioneze.

Controlul calităţii este procesul prin care organizaţia urmăreşte să asigure menţinerea sau îmbunătăţirea calităţii serviciilor, iar erorile să fie reduse sau eliminate. Controlul calităţii impune CAFR să creeze un mediu în care membrii săi se străduiesc să se perfecţioneze.

Departamentul de Monitorizare, Control şi Competenţă Profesională (DMCCP) este structura specializată a Camerei Auditorilor Financiari din România (CAFR), care efectuează revizuiri pentru asigurarea calităţii activităţii de audit financiar, precum şi a altor activităţi şi servicii profesionale desfăşurate de auditorii financiari, persoane fizice şi firme de audit, potrivit legii.

Camera, prin intermediul DMCCP, are competenţa să desfăşoare următoarele tipuri de inspecţii pentru asigurarea calităţii:

- ***Inspecţii periodice,*** reprezentând revizuirile pentru asigurarea calităţii auditului financiar şi a altor activităţi desfăşurate în calitate de membru al CAFR asupra auditorilor financiari cuprinşi în programele de inspecţii trimestriale şi care se finalizează prin încheierea unei Note de inspecţie sau a unei Note de constatare.
- ***Inspecţii tematice,*** reprezentând acţiuni de verificare pentru asigurarea calităţii auditului financiar şi a altor activităţi desfăşurate de auditorii financiari, care se declanşează în urma unor sesizări şi urmăresc o tematică specifică în funcţie de obiectul sesizării sau care urmăresc verificarea unor aspecte punctuale referitoare la modalitatea de îndeplinire a obligaţiilor ce decurg din calitatea de membru al Camerei, în condiţiile stabilite prin prezentele norme. Controalele tematice se finalizează prin încheierea unei Note de constatare**.**
- ***Inspecţii la cerere,*** reprezentând revizuirile pentru asigurarea calităţii auditului financiar şi a altor activităţi desfăşurate în calitate de membru al CAFR asupra unui auditor financiar care nu este cuprins în programul de inspecţie trimestrial iniţial, la cererea acestuia de verificare sau reverificare a activităţii de audit financiar desfăşurată după data inspecţiei periodice anterioare, în condiţiile stabilite prin prezentele norme. Inspecţiile la cerere se finalizează prin încheierea unei Note de inspecţie.

În anul 2017 au fost cuprinse în revizuirile de calitate misiunile de audit financiar, alte activităţi şi servicii profesionale desfăşurate de către un număr de 305 auditori financiari, din care 142 (47%) sunt auditori persoane fizice şi 163 (53%) auditori persoane juridice, având localităţile de reşedinţă în Bucureşti şi în judeţele: Arad, Argeş, Bihor, Bistriţa Năsăud, Botoşani, Brăila, Brasov, Buzău, Călăraşi, Cluj, Constanţa, Dâmboviţa, Galaţi, Harghita, Iaşi, Ilfov, Neamţ, Prahova, Sibiu, Suceava, Teleorman, Timiş, Vaslui, Vrancea.

Comparativ cu perioadele corespunzătoare din anii anteriori se poate observa o diminuare a numărului de inspecţii de calitate de la 410 derulate în anul 2014 la 305 inspecţii derulate în anul 2017. Această diminuare se explică prin alocarea unui număr mai mare de ore destinate verificărilor de calitate, tinzându-se astfel la o medie de 2 zile pentru o verificare la un membru al CAFR care a derulat alte tipuri de misiuni şi între 2 şi 5 zile la un membru care a derulat misiuni de audit statutar. De asemenea, o altă explicaţie a extinderii timpului necesar pentru revizuirea activităţii auditorilor financiari este reprezentată de faptul că, odată cu intrarea în vigoare a Hotărârii nr. 18/2016, inspecţia de calitate presupune şi o etapă în care se testează raţionamentul profesional utilizat de auditor pe parcursul misiunii de audit. Din cei 305 membri ai Camerei, inspectaţi în anul 2017, li s-au atribuit calificative unui număr de 293 auditori financiari.

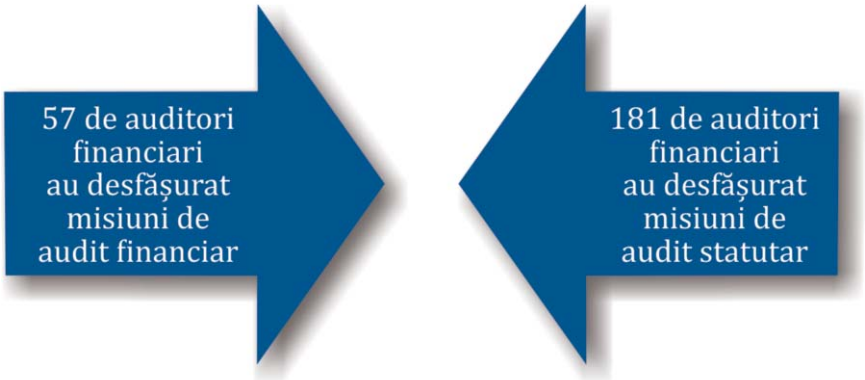

Auditorii care au efectuat audit financiar se pot regăsi, de asemenea, şi în imaginea privind auditul statutar dacă au desfăşurat şi astfel de misiuni.

Constatările şi rezultatele inspecţiilor de calitate efectuate în anul 2017

Potrivit art. 32 din „Normele privind revizuirea calităţii activităţii de audit financiar şi a altor activităţi desfăşurate de auditorii financiari", aprobate prin Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 18/10.03.2016, atribuirea calificativelor se efectuează de către echipa de inspecţie, în raport cu gradul de realizare a obiectivelor de verificare, care exprimă modul în care auditorul a răspuns cerinţelor Standardelor Internaţionale de Audit (ISA) relevante.

Ca urmare a inspecţiilor efectuate în anul 2017, s-a constatat un grad mediu de respectare a obiectivelor selectate din Procedurile de revizuire a calităţii activităţii de audit financiar şi a altor activităţi desfăşurate de auditorii financiari, prezentate în Anexa 1 la Normele privind revizuirea calităţii activităţii de audit financiar şi a altor activităţi desfăşurate de auditorii financiari, aprobate prin Hotărârea Consiliului CAFR nr.18/10.03.2016, care se prezintă, pe categorii de calificative, astfel:

Calificativ	Firme de audit		Persoane fizice		Total an 2017		Total an 2016		Total an 2015	
	număr	%	număr	%	număr	%	număr	%	număr	%
A	112	69%	55	39%	**167**	**55%**	147	48,84%	157	50%
B	32	20%	40	28%	**72**	**24%**	81	26,91%	77	25%
C	11	7%	28	20%	**39**	**13%**	44	14,62%	45	15%
D	5	3%	10	7%	**15**	**5%**	18	5,98%	15	5%
Subtotal	160	98%	133	94%	**293**	**96%**	290	96,35%	294	95%
Fără calificativ	3	2%	9	6%	**12**	**4%**	11	3,65%	14	5%
Total	163	100%	142	100%	**305**	**100%**	301	100%	308	100%

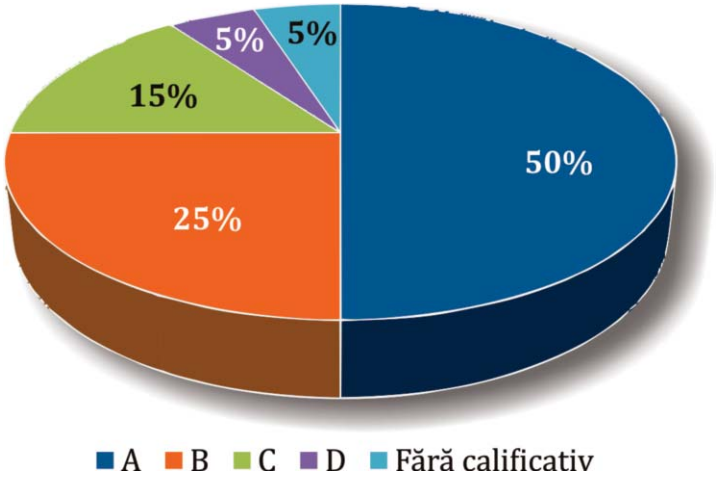

Conform protocolului de colaborare încheiat între ONPCSB şi CAFR, Camera trimite semestrial Oficiului rezultatele obţinute în urma inspecţiilor de calitate.

Etica profesională

În conformitate cu Regulamentul privind răspunderea disciplinară astfel cum a fost modificat prin Capitolul X din HG 433/2011, Departamentul etică, conduită profesională şi investigaţii (DECPI) a asigurat în anul 2017 cercetarea şi investigarea faptelor de natură să atragă răspunderea disciplinară a membrilor CAFR.

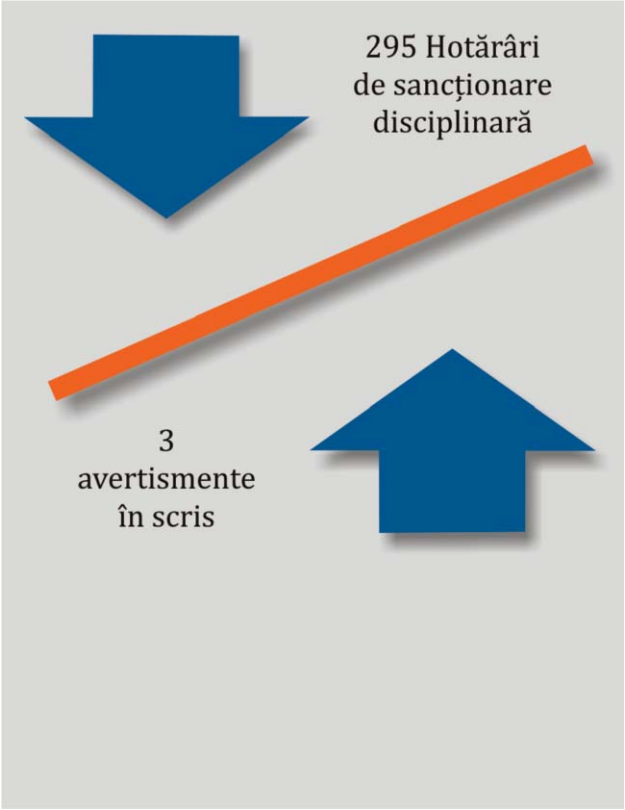

Buna reputaţie a auditorului financiar

Conform prevederilor Normelor privind buna reputaţie, membrii Camerei trebuie să îndeplinească următoarele criterii pentru a fi consideraţi auditori financiari cu o bună reputaţie:

- nu a fost condamnat pentru săvârşirea unei infracţiuni cu intenţie;
- nu a fost luată faţă de persoana fizică o măsură preventivă privativă sau restrictivă de libertate în cadrul unui proces penal, în cazul în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârşirii unei infracţiuni cu intenţie;
- persoanei fizice nu i-a fost aplicată pedeapsa complementară şi/sau pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării activităţii de audit financiar;
- persoanei fizice nu i-a fost aplicată măsura de siguranţă prin care i s-a interzis exercitarea profesiei de auditor financiar;
- nu a fost sancţionat disciplinar sau administrativ de către alte autorităţi, instituţii sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil, pentru aspecte de natură profesională;
- nu i-au fost aplicate restricţii pentru a desfăşura activităţi în domeniul financiar-contabil de către autorităţi, instituţii sau

organisme române sau străine din domeniul financiar-contabil.

Membrilor CAFR care nu îndeplinesc criteriile sus-menţionate li se poate retrage autorizarea de auditor financiar sau li se poate suspenda calitatea de membru.

Potrivit Normelor pentru buna reputaţie, membrii CAFR, persoane fizice, activi şi non-activi şi persoanele juridice au obligaţia să depună anual, până la 31 martie, o Declaraţie privind respectarea criteriilor privind buna reputaţie.

Conform evidenţei CAFR la data de 31 decembrie 2017, au depus Declaraţia privind respectarea criteriilor de bună reputaţie: **3281** persoane fizice şi **867** firme de audit.

În urma depunerii Declaraţiilor privind respectarea criteriilor de bună reputaţie un număr de 6 persoane au raportat unele situaţii/evenimente care afectează buna reputaţie.

Dintre cele 6 situaţii:

- Pentru doi auditori financiari s-a dispus suspendarea calităţii de auditor financiar, până la soluţionarea definitivă a cauzelor penale;
- Pentru un auditor s-a dispus retragerea calităţii de membru, însă în interiorul procedurii de avizare de către ASPAAS a intervenit reabilitarea;
- Pentru doi auditori financiari s-a dispus retragerea calităţii de membru;
- Un caz este în curs de soluţionare.

În prezent, 5 dintre cazuri sunt în curs de analiză şi decizie la ASPAAS, pentru unul dintre cazuri intervenind reabilitarea.

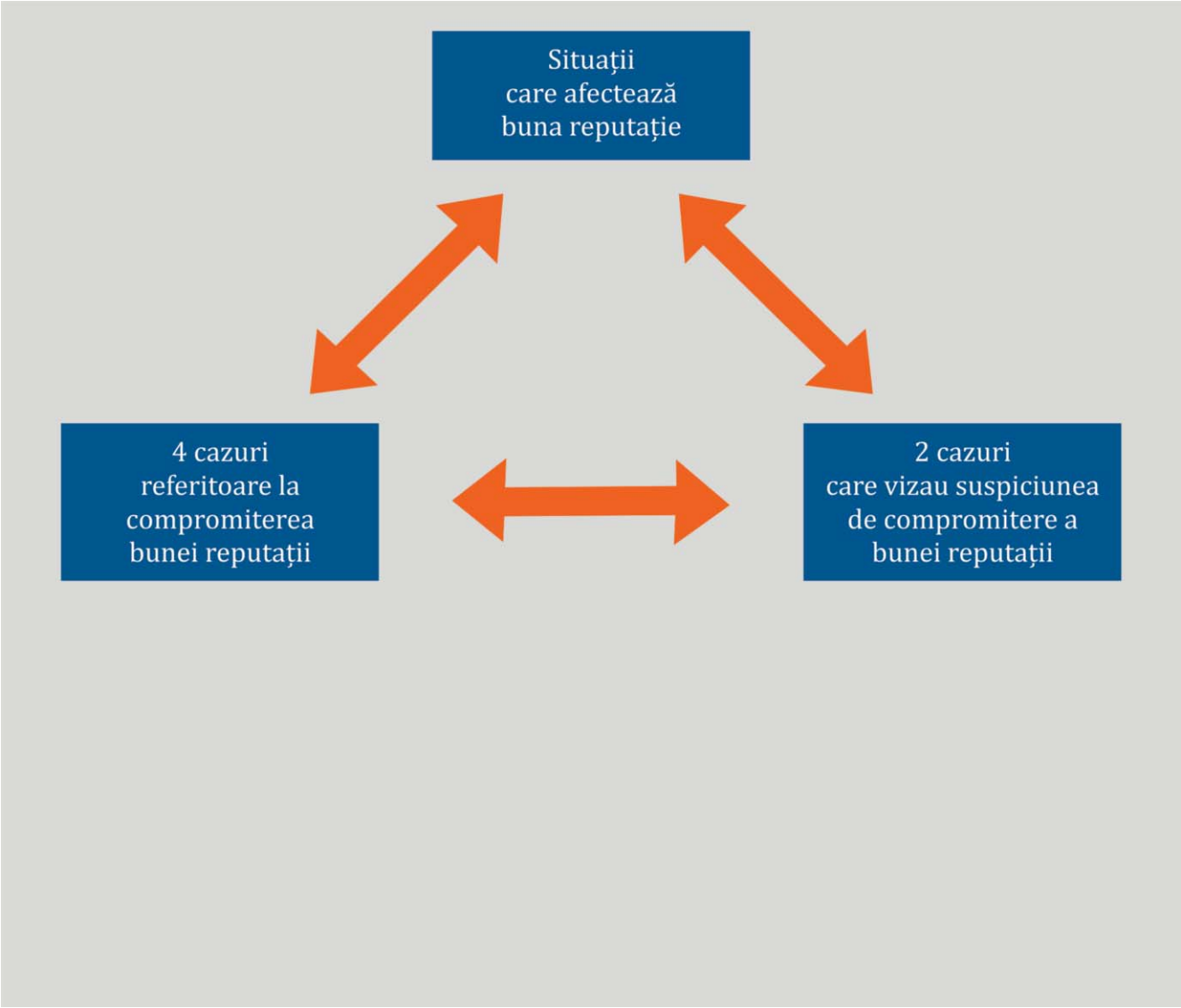

COMUNICARE

Comunicarea auditorilor şi stagiarilor cu personalul CAFR

Opinia membrilor şi stagiarilor cu privire la comunicarea cu personalul CAFR este foarte importantă pentru noi.

În cursul anului 2017 am efectuat un sondaj în rândul membrilor şi stagiarilor care au participat la cursurile organizate de CAFR. Pe baza răspunsurilor oferite de peste 250 de persoane care au completat chestionarul de evaluare, am obţinut statistica prezentată în graficul următor:

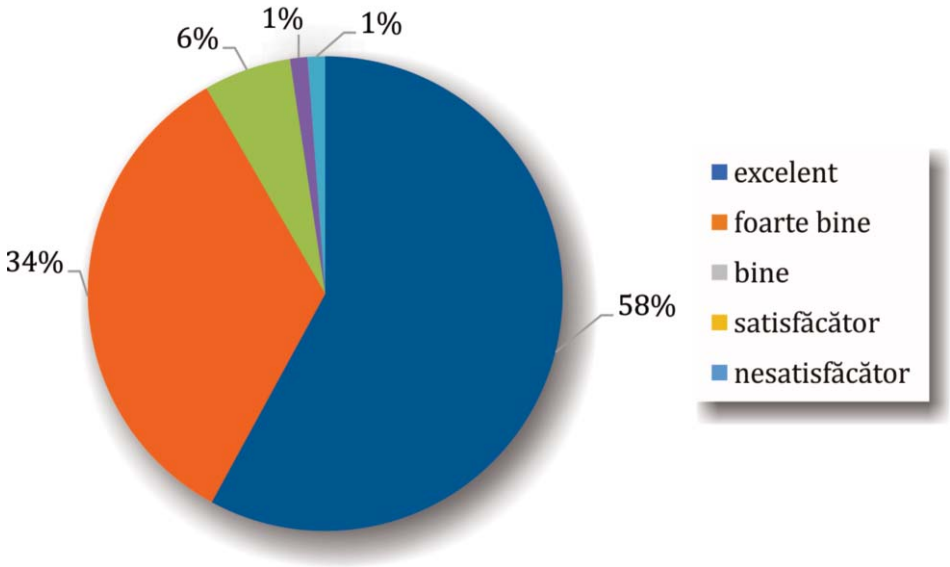

Ecouri în mass-media

Temele de strictă actualitate abordate, în special cele cu privire la noutăţile aduse profesiei de Directiva Europeană 56/2014 de modificare a auditului, dezbătute în cadrul lucrărilor celui de al V-lea Congres al Profesiei de auditor financiar, au captat atenţia mass media.

Drept urmare, pentru a informa publicul interesat, dr. Ciprian Teodor Mihăilescu, preşedintele Camerei împreună cu conf. univ. dr. Gheorghe Ialomiţianu, prim-vicepreşedinte al Consiliului au fost invitaţi în studioul B1TV, pentru o discuta despre noutăţile şi provocările profesiei cu jurnalistul Radu Soviani.

De asemenea, al V-lea Congres al Profesiei de Auditor Financiar din România a constituit un subiect interesant şi pentru presa de specialitate, varianta on-line, din care exemplificăm publicaţiile: Curierul Naţional; Amos News; Ziare pe net; Ultimele ştiri; Revista Patronatelor .

Social media

Începând cu anul 2016, Camera Auditorilor Financiari din România a dezvoltat două pagini pentru comunicarea în mediul online: Facebook şi LinkedIn.

Statisticile pentru anul 2017 indică creşteri importante în rândul utilizatorilor de informaţii furnizate de CAFR în online.

Date demografice agregate despre persoanele care apreciază pagina CAFR pe baza informațiilor de vârstă și sex pe care le furnizează în profilurile lor de utilizator:

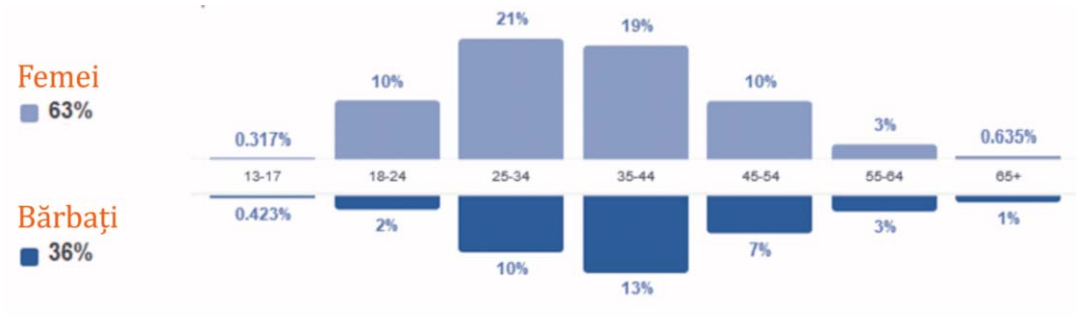

Numărul total de abonați ai paginii

Abonați

265
total followers of all time

65
organic follower gains in the last 30 days
▲140.74% from previous 30 days

Vizualizările paginii pe tipuri de ocupații

Top job functions

Engineering	21.94%
Purchasing	18.19%
Operations	13.45%
Finance	13.12%
Education	7.17%

Al V-lea Congres al profesiei de auditor financiar din România

Profesia de auditor financiar – experiențe, exigențe și provocări actuale

Mai mult de 300 de auditori financiari, membri ai Camerei Auditorilor Financiari din România (CAFR) și experți în domeniu din România și din străinătate au analizat, pe data de 3 noiembrie 2017, la București, în cadrul Congresului Profesiei de Auditor Financiar, schimbările fundamentale la nivel european ale auditului și cele mai importante modificări din ultimii 30 de ani.

Alături de CAFR au fost și **Mihai Grigore,** secretar de stat la Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, **Daniel Staicu,** președinte, reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne, Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, **Prof. univ dr. Dalina Dumitrescu,** prorector ASE.

Printre invitații internaționali care au participat la Congresul CAFR s-au aflat reprezentanți ai instituțiilor cheie ale profesiei de audit, la nivel global: **Christopher Arnold** - Head of SMP/SME and Research, IFAC, **Benoît Vanderstichelen –** Secretar general FIDEF, **Hilde Blomme** - Deputy CEO, Accountancy Europe, **Robert Stenhouse** – vice-președinte ACCA, **Martin Manuzi –** director regional, ICAEW **Viorel Dandara** - președinte, ACAP Republica Moldova, **Dolgii Vladimir** - membru al Consiliului ACAP, Republica Moldova, **Dmitry Yakovenko** – președinte, Institutul Național al Profesioniștilor Contabili, Manageri Financiari și Economiști din Federația Rusă, **Krzysztof Burnos** – președinte și **Barbara Misterska-Dragan** – vicepreședinte, PIBR Polonia, **Hans van Damme** - președintele Grupului de coordonare al Proiectului Common Content, **Gerhard Ziegler** – președinte și **Reiner Veidt** – CEO, Wirtschaftsprüferkammer, Germania, **Paul Thompson –** director EFAA, **Alain Burlaud** – membru al Proiectului Common Content, **Aurelija Lauruševičiūtė –** director Camera Auditorilor din Lituania, **Donna Street** – președinte, Universitatea din Dayton, (IAAER), SUA, **Chrisol Correia –** director Market Planning, Lexis Nexis Risk Solutions, **Sabuhi Gulmammadov** – șef departament pregătire, acreditate și relații internaționale, Camera Auditorilor din Azerbaijan**, care au vorbit despre oportunitățile dar și despre provocările profesiei de auditor financiar la nivel internațional.**

Au fost discutate:

- Aspecte legislative privind exercitarea profesiei de auditor financiar;
- Supravegherea profesiei contabile în contextul asigurării unei înalte calităţi a misiunilor;
- Diseminarea celor mai bune practici în profesia de audit;
- Dezvoltarea culturii organizaţionale în auditul financiar prin pregătirea profesională.

Ziua Naţională a Auditorului Financiar din România

În cadrul Congresului a fost organizat un moment festiv cu ocazia Zilei Naţionale a Auditorului Financiar din România. Preşedintele Camerei, dr. **Ciprian Teodor Mihăilescu** a adresat felicitări tuturor auditorilor financiari şi a înmânat Premii Speciale, care au fost acordate membrilor cu cea mai îndelungată activitate, precum şi celor mai tineri membri ai CAFR.

Participarea la evenimente interne

- Întâlniri de lucru cu Ministerul Finanţelor Publice
- Şedinţele Comisiei de Dialog Social
- „Business without corruption: bune practici anticorupţie din SUA ajustate la nevoile comunităţii de afaceri din România”
- Adunările Generale ale UPLR
- Congresul avocaţilor „Avocatul şi accesul la justiţie”
- Conferinţa Naţională a Evaluatorilor Autorizaţi
- Conferinţa Naţională a CECCAR
- Conferinţa Naţională a Camerei Consultanţilor Fiscali
- Ziua Naţională a practicianului în insolvenţă
- Conferinţa BNR pentru prezentarea Raportului trimestrial asupra inflaţiei
- Masă rotundă cu reprezentanţii BNR, privind schimbările legislative – Regulamentul 537/2014 şi Directiva 56/2014
- Senat – Comisia pentru afaceri europene – Participare dezbatere iniţiativă legislativă în vederea adoptării L162/2017
- Senat – Comisia pentru buget, finanţe, activitate bancară şi piaţă de capital – Participare dezbatere iniţiativă legislativă în vederea adoptării L162/2017
- Conferinţa Europeană „Eurolink – House of Europe
- Organizarea de seminarii profesionale
- Organizare workshop „Expert contabil, contabil autorizat, auditor financiar – provocări şi coordonate actuale ale profesiei contabile” în parteneriat cu Universitatea din Craiova şi CECCAR
- Gala Avocaţi de Top
- Congresul anual al practicianului în insolvenţă
- Forumul de afaceri „Avantajele şi dezavantajele realizării de investiţii în România”
- Conferinţa „Expertiza judiciară în România - prezent şi viitor”
- Seminarul de afaceri România – Lituania
- Întâlniri cu ministrul finanţelor publice, ministrul fondurilor europene şi ministrul turismului
- Gala Laureaţilor CCIB
- Întâlniri de lucru cu reprezentanţii Big Four
- „Forumul Fiscalitate”
- Conferinţa Naţională ANEVAR

Publicaţii

Revista Audit Financiar

Anul 2017 a adus pentru revista Audit Financiar o schimbare majoră: trecerea de la apariţia lunară la apariţia trimestrială, decizie luată cu scopul îmbunătăţirii calităţii articolelor publicate.

În cursul anului 2017 revista a fost indexată în următoarele baze de date internaţionale:

- Academic Resource Index
- ACNP
- Base Bielefeld Academic Search Engine
- Electronic Journals Library
- Index Copernicus
- Open Academic Journal Index
- Publication Forum Finland.

De asemenea, în cursul anului 2017 s-au parcurs mai mulţi paşi în vederea indexării revistei în baza de date Scopus.

Conform contului revistei pe Google Scholar în acest moment avem indice Hirsch 8 (faţă de 7 pentru anul trecut) şi indice i10 este de 6 (faţă de 5 anul trecut). În plus, numărul de citări obţinute de revistă până pe data de 15 octombrie 2017 era 597, faţă de 258 în noiembrie anul trecut (https://scholar.google.ro/citations?user=IZTHO3oAAAAJ&hl=ro).

S-au utilizat în continuare serviciile CrossRef, Cited by Linking şi iThenticate, iar conform raportului primit de la CrossRef, situaţia descărcărilor articolelor este următoarea:

Months	2017-09	2017-08	2017-07	2017-06	2017-05	2017-04	2017-03	2017-02	2017-01	2016-12	2016-11	2016-10	2016-09
Resolution Attempts	242	166	161	119	195	163	224	126	168	263	141	148	135
Resolution Successes	234	155	152	113	183	155	223	121	164	252	138	144	109

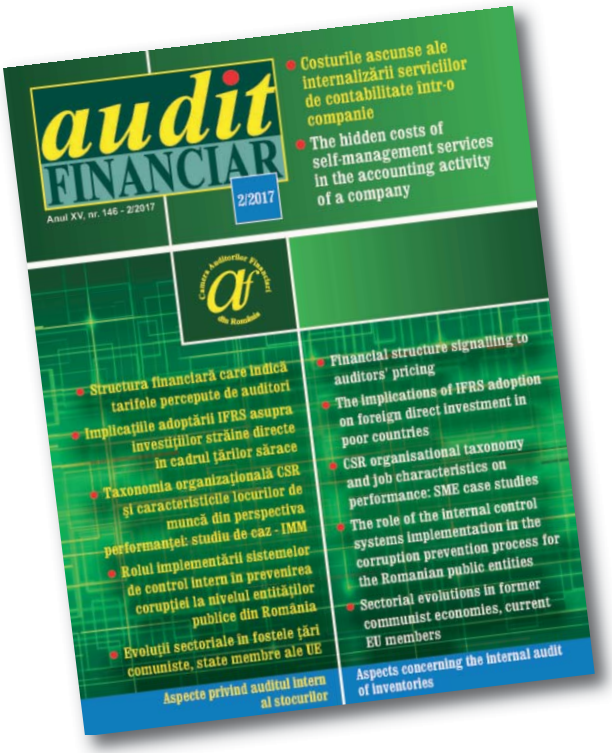

Parteneriate cu cinci conferinţe internaţionale în vederea creşterii vizibilităţii revistei:

- 6th International NCM Conferences, 11 februarie 2017, Dubai;
- Conferinţa ştiinţifică internaţională „Contabilitatea şi finanţele – limbaje universale ale afacerilor", ediţia II, desfăşurată la Piteşti pe 17 martie 2017;
- Conferinţa ştiinţifică internaţională „Contabilitatea şi profesia contabilă în era provocărilor", ediţia a VI-a, desfăşurată la Chişinău pe 5-6 aprilie 2017;
- Conferinţa ştiinţifică internaţională „Accounting and Management Information Systems", ediţia a XII-a, desfăşurată la Bucureşti în perioada 7-8 iunie 2017;
- Conferinţa ştiinţifică internaţională „IFRS – Global Rules and Local Use", desfăşurată la Praga pe 20 octombrie 2017.

Revista Practici de Audit

În anul 2017, CAFR a continuat editarea revistei cu apariţie trimestrială „Practici de Audit”, care a ajuns la numărul 24. Comparativ cu revista „Audit Financiar”, axată mai mult pe cercetarea academică şi studiile ştiinţifice, revista „Practici de Audit” cuprinde studii de caz, comentarii, consultanţă, exemple de bune practici din ţară şi din străinătate, răspunsuri la probleme ridicate de cititori, alte informaţii utile din domeniu, din ţară şi din străinătate.

Revistele CAFR au fost distribuite gratuit instituţiilor de învăţământ superior cu care avem încheiate protocoale de colaborare, organizaţiilor şi instituţiilor naţionale şi internaţionale cu care Camera colaborează.

InfoAudit

Luna decembrie 2017 a marcat trei ani de la apariţia primului număr al newsletter-ului „InfoAudit”. În acest interval de timp, Camera Auditorilor Financiari din România s-a străduit să aducă la cunoştinţa membrilor şi stagiarilor săi, evenimentele semnificative şi de actualitate pentru profesia de auditor financiar, informări referitoare la activitatea internă şi internaţională a Camerei.

De asemenea, prin acest newsletter s-a căutat acoperirea tuturor domeniilor de interes, atât din zona de reglementare, cât şi din cea profesională, din plan naţional şi internaţional. „InfoAudit” este o publicaţie electronică, postată pe pagina web www.cafr.ro şi transmisă prin e-mail tuturor membrilor şi stagiarilor care au adresă electronică.

Alte publicaţii

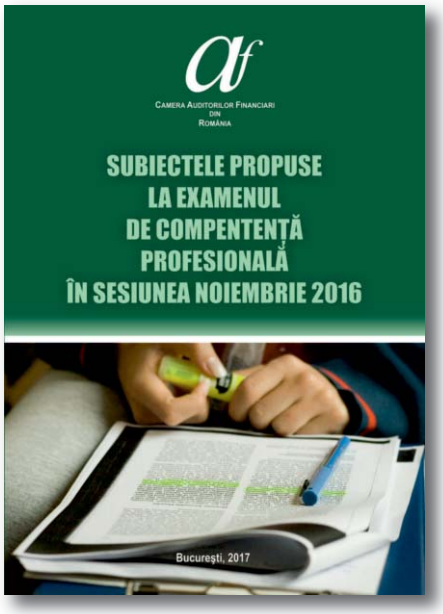

Pentru a veni în sprijinul candidaţilor la examenul de competenţă profesională pentru dobândirea calităţii de auditor financiar, în cursul anului 2017, Camera Auditorilor Financiari a publicat *„Subiecte propuse la examenul de competenţă profesională – sesiunea noiembrie 2016”*.

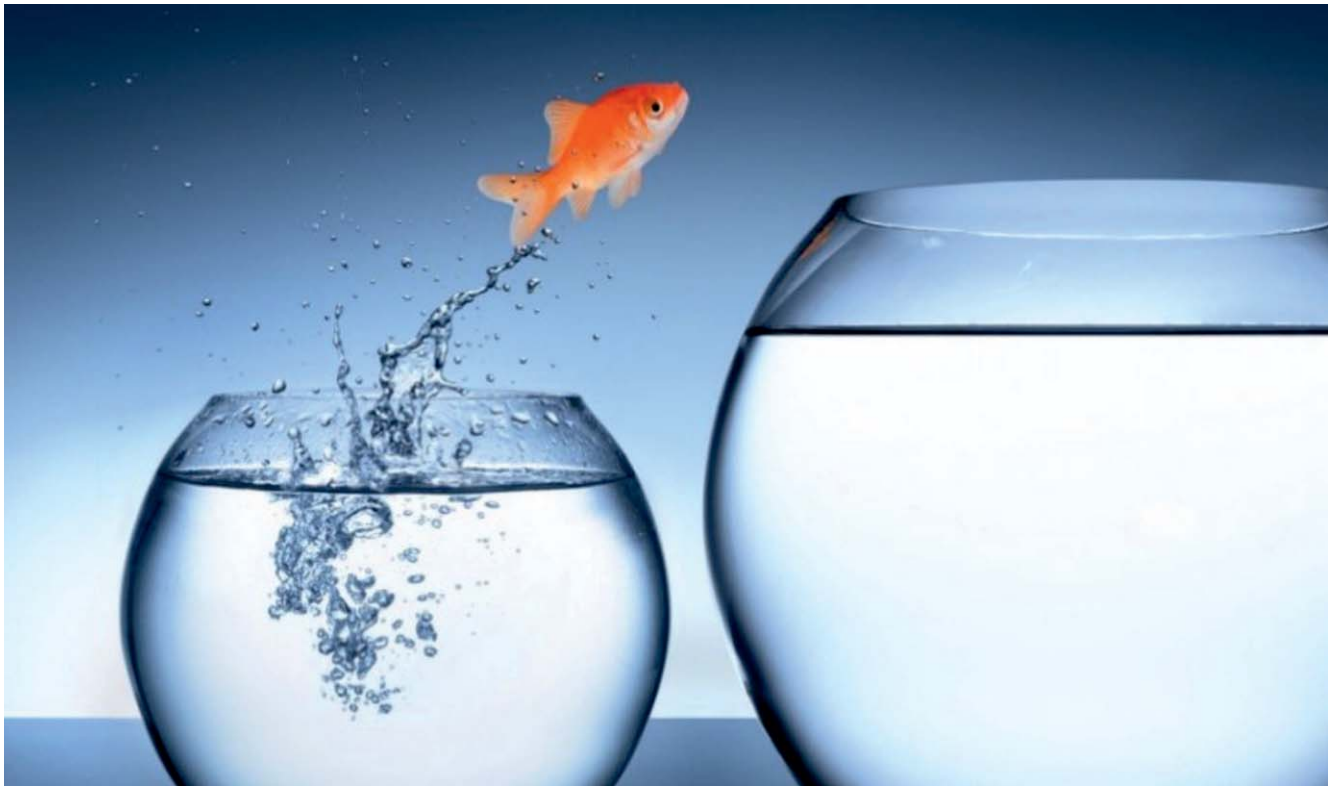

ACTIVITATE INTERNAŢIONALĂ

Relaţia cu Federaţia Internaţională a Contabililor (IFAC)

În calitate de membru cu drepturi depline al Federaţiei Internaţionale a Contabililor, reprezentanţii Consiliului CAFR au participat şi au susţinut interesele dezvoltării organismului nostru profesional, prin creşterea calităţii activităţii desfăşurate de membrii săi şi a interesului public faţă de auditul statutar.

Camera este reprezentată în Comitetul pentru Dezvoltarea Organizaţiilor Profesionale Contabile (PAODC) din IFAC de Clemente Kiss.

Relaţia cu Accountancy Europe

În anul 2017, reprezentanţii Camerei au participat la următoarele grupuri de lucru ale Accountancy Europe: „Audit şi Asigurare", „Spălarea Banilor", „Practicieni mici şi mijlocii", „Raportare corporativă", „Reţeaua de comunicare".

Rapoartele de ţară, elaborate trimestrial pentru reuniunile Grupului de lucru Accountancy Europe Audit şi Asigurare, dar şi pentru Adunările Membrilor, au permis reprezentanţilor CAFR să prezinte evoluţiile înregistrate în dezvoltarea profesională şi în asimilarea în legislaţia din România a reglementărilor europene.

Conducerea Camerei a participat la toate Adunările Membrilor organizate de Accountancy Europe.

Proiectul Common Content

Obiectivul Proiectului Common Content este să creeze o nouă generaţie de contabili europeni şi auditori care se vor bucura de oportunităţi de carieră transfrontaliere îmbunătăţite. Proiectul urmăreşte unificarea, pe cât posibil, a calificărilor profesionale la nivelul institutelor participante. Acest lucru va maximiza elementele comune ale calificărilor profesionale şi se va concentra pe următoarele servicii furnizate de profesioniştii contabili:

- asigurarea şi serviciile conexe;
- măsurarea performanţelor şi raportare;
- management strategic şi de afaceri;
- management financiar;
- serviciile fiscale şi juridice.

Altfel spus, proiectul are ca scop coordonarea sistemelor educaţionale din Europa, astfel încât să devină posibilă o mai mare mobilitate a profesioniştilor contabili.

Avantajul acceptării CAFR ca membru cu drepturi depline este acela că, pe lângă faptul că va duce la creşterea calităţii serviciilor prestate de auditori prin alinierea la cele mai bune practici recunoscute cel puţin la nivel european, un auditor financiar membru al CAFR va putea obţine dreptul de practică în oricare din celelalte ţări membre mult mai uşor decât până acum, doar prin susţinerea unor examene de diferenţe care se vor axa pe particularităţile ţării respective (cum ar fi legislaţia naţională, sistemul fiscal sau altele similare) şi prin demonstrarea unei minime experienţe practice solicitate.

Elaborarea raportului de auto-evaluare a debutat în anul 2016 şi pe lângă provocarea întocmirii materialului, a necesitat un efort comun al echipei de lucru desemnată de CAFR în acest sens. Toate părţile raportului au fost revizuite etapizat de către consultantul de proiect, desemnat de conducerea Proiectului Common Content în persoana domnului **Alain Burlaud**, membru al Institutului Ordinul Experţilor Contabili (OEC), cu o vastă experienţă în domeniul educaţiei şi auditului. Cu ajutorul consultanţei oferite de domnul Alain Burlaud, având la bază o colaborare continuă, raportul de auto-evaluare a fost finalizat în anul 2017 înainte de termen.

➔ Forumul Strategic pentru Profesia Contabilă (APSF)

Forumul Strategic pentru Profesia Contabilă – Accounting Profession Strategic Forum (APSF) a fost înfiinţat de Institutul Contabililor Autorizaţi din Anglia şi Ţara Galilor (ICAEW) în urma discuţiilor cu organismele profesionale din Europa Centrală şi de Sud-Est. Scopul înfiinţării APSF a fost **identificarea provocărilor comune şi interesul mutual pentru dezvoltarea unei gândiri strategice** în ceea ce priveşte profesia contabilă.

Acest forum reprezintă o oportunitate pentru organismele profesionale din regiune de **a împărtăşi din propria experienţă, de a inova şi de a dezvolta strategii pentru a creşte calitatea în sfera auditului şi pentru a spori încrederea în raportările financiare** pentru obţinerea unui grad şi mai mare de încredere al investitorilor.

Unul dintre obiectivele APSF l-a constituit dezvoltarea unei **Reţele pentru Asigurarea Calităţii – Quality Assurance Network (QAN)** iar lansarea acesteia a avut loc la Bucureşti în luna februarie 2016.

Grupul de lucru QAN se bucură de participarea reprezentanţilor din cadrul organismelor profesionale din Marea Britanie, Polonia, Slovacia, Grecia, Bulgaria, Republica Moldova şi Turcia. Ca strategie pe termen lung se doreşte atragerea şi a altor ţări din Europa Centrală şi de Sud-Est.

Îmbunătăţirea procesului de inspecţie în urma întâlnirilor din cadrul QAN

- ***DMCCP a elaborat un Model de notă de inspecţie mult mai complexă decât în anii anteriori;***
- ***Una dintre cele mai importante modificări în normele de revizuire a calităţii ca urmare a discuţiilor din cadrul QAN este faptul că se pune mai mult accent pe prezentarea detaliată a modului în care inspectorii DMCCP testează raţionamentul profesional al auditorilor.***

În prezent, Nota de inspecţie finală include informaţii detaliate cu privire la modalitatea în care echipa de inspecţie a ajuns la concluzia că testarea principiului separării exerciţiilor pentru venituri şi cheltuieli a fost suficient sau insuficient documentată de către auditorul financiar.

- ***Avantajele acestei îmbunătăţiri aduse Notei de inspecţie:***
  - transparenţa şi o mai bună comunicare între auditori şi echipele de inspecţie;
  - creşterea calităţii activităţii de audit;
  - reducerea posibilităţii ca o Notă de inspecţie să fie contestată de către auditori, iar în cazul diferenţelor de opinie între auditori şi inspectori, comisiilor independente de analizare a contestaţiilor le va fi mai uşor să analizeze situaţia şi să tragă concluzii.
- ***Introducerea noţiunii de inspecţii la cerere***

Auditorii care consideră că şi-au îmbunătăţit activitatea, inclusiv în ceea ce priveşte documentarea dosarelor de audit şi a procedurilor privind controlul calităţii, pot solicita să fie revizuiţi mai devreme în cadrul

ciclului normal de inspecţii de trei sau şase ani.

Auditorii care încă nu au fost incluşi în planul de inspecţii şi a căror activitate nu a fost revizuită niciodată de DMCCP pot solicita o inspecţie pentru a se asigura că sunt pe drumul cel bun.

Acest tip de revizuiri vor asigura o calitate mai bună a auditurilor pe termen lung.

- ***Selectarea auditorilor ce urmează a fi revizuiţi în urma unei abordări mixte risc – ciclu de inspecţii.***
- ***Extinderea numărului de obiective pentru verificarea existenţei şi eficacităţii sistemului de control al calităţii conform ISQC 1; se pune un accent mai mare pe verificarea modalităţii de implementare a politicilor şi procedurilor de control al calităţii proprii firmelor de audit, nu doar pe existenţa acestora.***
- ***S-a îmbunătăţit sistemul de urmărire a deficienţelor constatate şi s-a inclus în Nota de inspecţie un capitol în care se detaliază obiectivele insuficient documentate la inspecţia anterioară.***
- ***S-a introdus abordarea unei selecţii a angajamentelor care urmează să fie verificate la nivel de partener, auditor/asociat într-o firmă de audit.***
- ***S-au îmbunătăţit raportările anuale sau semestriale pe care le elaborează DMCCP atât către Consiliu, membrii CAFR (prin publicarea raportului anual al departamentului pe site-ul CAFR) sau către ONPCSB.***

CAFR a consolidat în cursul anului 2017 relaţiile de colaborare cu celelalte organisme profesionale din statele membre ale UE şi, menţionăm în acest sens, încheierea unui nou parteneriat cu ACCA în cadrul programului „National Auditing Bodies-Emerging Europe", pentru oferirea de condiţii avantajoase pentru dobândirea calităţii de membru ACCA, membrilor şi stagiarilor CAFR dar şi semnarea unui nou memorandum cu ICAEW prin care s-au agreat condiţiile prin care membrii celor două organisme se pot înscrie ca auditori statutari.

PROVOCĂRILE ANULUI 2018

Obţinerea delegării de către ASPAAS pentru cât mai multe activităţi şi pe o perioadă cât mai lungă, pentru a putea permite definirea unei strategii a Camerei prin:

➔ Creşterea calităţii

Mai mult decât accentuarea unei liste de verificare, încorporată în cultura unei firme, de la cunoaşterea afacerii clientului la industrie, a standardelor profesionale de audit şi a modului în care trebuie efectuate auditurile, calitatea trebuie să fie continuă. Concentrarea asupra calităţii şi scopului inspiră auditorii profesionişti. Eforturile viitoare în domeniul calităţii trebuie să fie pro active şi realiste.

Dezvoltarea unei mentalităţi privind calitatea a auditorilor necesită o direcţie din partea organismului profesional, precum şi o cultură în dezvoltarea calităţii.

➔ Inovaţie

Inovaţia depinde de perspective şi de dorinţa de creştere a nivelului transparenţei, a calităţii, a eficienţei activităţii de audit. Astfel, promotorii schimbării în mediul actual sunt volumele de date (big data) şi analiza datelor (data analytics). Inovaţia înseamnă schimbare, dar schimbarea nu este uşor acceptată, mai ales atunci când implică modificări în modul de abordare şi adaptarea la o altă tehnologie. Dar profesia trebuie să pună în discuţie practicile sale de a stimula schimbarea, de a fi inovatoare şi de a rămâne relevantă.

Soluţiile de audit bazate pe cloud, monitorizarea în timp real a riscurilor/ conformităţii şi luarea deciziilor asistată prin proces cognitiv sunt doar câteva dintre inovaţiile pe care trebuie să le internalizeze acum profesia pentru a nu deveni caducă.

➔ Sporirea nivelului şi varietăţii competenţelor

Nu există nici o îndoială că profesioniştii în contabilitate şi audit sunt necesari şi cererea există în piaţă. Dar, în acelaşi timp, mai mulţi elevi decât oricând sunt specializaţi în contabilitate, iar diferenţa la nivel internaţional dintre cei care au absolvit ştiinţe economice şi cei care devin auditori se măreşte. Astfel, în timp ce cererea de contabili şi auditori este în creştere, oferta este în scădere şi s-a înregistrat o trecere de la angajarea contabililor clasici la persoanele cu o mai mare aptitudine în domeniul analitic şi de afaceri.

Auditul viitorului necesită o formare mai profundă în domenii care depăşesc seturile de competenţe clasice ale auditorului. În unele cazuri, auditul necesită abilităţi din alte discipline, cum ar fi managementul riscurilor, comunicare, infracţionalitate financiară şi IT, domeniul datelor şi al analizei.

➔ Păstrarea relevanţei profesiei în contextul schimbărilor legislative

Relevanţa este esenţială pentru satisfacerea nevoilor şi păstrarea clienţilor. În timp ce firmele de audit declară, în general, că auditurile lor sunt unice şi, prin urmare, mai relevante, proprietarii de afaceri consideră de obicei auditul anual ca fiind un cost sau un rău necesar, care nu este

relevant şi aduce prea puţin sau deloc valoare întreprinderii. Aşadar, firmele de audit trebuie să-şi facă relevant auditul, făcând-l pertinent unui anumit client. Cultura firmelor trebuie să sublinieze importanţa înţelegerii afacerii clientului dar şi comunicarea cu acesta.

În acelaşi timp, provocarea pentru organismul nostru profesional este să reliefeze mediului de afaceri pertinenţa auditului în cadrul general al pieţei libere şi al sănătăţii economiei. În aceeaşi măsură, este necesară conlucrarea dintre organismul nostru profesional, mediul de afaceri şi autorităţile competente în demersul de a crea un mediu legislativ care să determine necesitatea auditului şi nu impunerea lui.

Forţele disruptive pentru schimbare vor crea întotdeauna provocări, dar, pentru a-şi îndeplini rolul în societate, auditorii şi profesia financiară mai largă vor trebui să continue să se adapteze şi să evolueze.

Din punct de vedere economic, mediul de afaceri este mereu cu un pas înaintea celui legislativ. Ca atare, ar fi util să existe un echilibru între viteza schimbării şi cea de adaptare la schimbare.

Provocările ridicate de această relaţie dihotomică între mediul de afaceri şi mediul legislativ pun la grea încercare auditorii financiari. De pe-o parte trebuie să evalueze riscurile de nerespectare legislativă pentru a aduce la cunoştinţa celor responsabili cu guvernanţa aceste potenţiale riscuri, pe de altă parte auditorul este pus în situaţia de a decide acolo unde legislaţia naţională nu prevede sau nu stabileşte o regulă/un principiu. Ca atare, trebuie să se ghideze în funcţie de practici internaţionale, crescând astfel miza profesiei în mod semnificativ.

Dezvoltarea activităţilor pentru care CAFR este autoritate competentă atât pentru menţinerea relevanţei, cât şi pentru sustenbilitatea financiară a organismului profesional.

DIRECȚII DE ACȚIUNE 2018

- Îndeplinirea şi creşterea standardelor de performanţă, îmbunătăţirea permanentă a actului de pregătire profesională continuă, precum şi menţinerea calităţii activităţii de audit financiar la nivelul cerinţelor actuale, în vederea **păstrării tuturor atribuţiilor care pot fi delegate Camerei de către Autoritatea de Supraveghere Publică a Activităţii de Audit Statutar (ASPAAS).**
- Elaborarea noului Regulament de organizare şi funcţionare a CAFR care să aibă în vedere **interesul profesiei şi al auditorilor financiari**.
- Continuarea eforturilor pentru **identificarea celor mai bune soluţii în vederea recâştigării pieţei auditului fondurilor europene**, fie prin negocierea unui nou protocol cu ministerul de resort, fie prin negocierea unor acorduri cu fiecare autoritate de management în parte.
- **Dezvoltarea pieţei de audit** financiar prin angajarea organismului nostru profesional, împreună cu toate părţile interesate şi **cu Autoritatea de Supraveghere** pentru identificarea şi a altor necesităţi ale pieţei.
- **Creşterea nivelului de performanţă prin înfiinţarea Academiei de pregătire profesională a CAFR** al cărei rol va fi de a elabora programe de pregătire bazate pe teme de actualitate, precum: risc de management, management financiar, comunicare, auditul sistemelor IT, legislaţie fiscală şi comercială şi multe altele.
- Dezvoltarea curriculei astfel încât să includă un **set de competenţe privind auditul intern** având în vedere faptul că, auditorii financiari care coordonează activitatea de audit intern trebuie să aibă statutul de auditor financiar activ.
- **Intenţia de a dezvolta platforma IT** a CAFR astfel încât comunicarea să se desfăşoare preponderent în plan virtual (i.e. caiet de stagiu virtual, evaluări online, spaţiul virtual, membri îşi vor putea păstra evidenţa fişei de pregătire profesională direct pe site, declaraţia se va completa virtual ca şi raportul anual personal împreună cu declaraţia de bună reputaţie, acordarea vizei anuale se va simplifica în acest fel, platforma va putea semnaliza plata datoriilor etc.).
- **Creşterea vizibilităţii CAFR** şi transformarea organismului nostru profesional într-un lider regional în domeniu.
- **Dezvoltarea unui software** care să asigure gestionarea unui dosar de audit şi să îndeplinească anumite condiţii operaţionale şi funcţionale care să fie conforme atât cu cerinţele ISA aplicabile unui angajament de auditare a unui set de situaţii financiare cât şi cu cerinţele lucrului în echipă.

SITUAŢIA PATRIMONIALĂ ŞI FINANCIARĂ A CAFR

Organizarea şi conducerea contabilităţii se ţine potrivit Legii Contabilităţii nr. 82/1991 cu modificările şi completările ulterioare şi Ordinului ministrului economiei şi finanţelor nr. 1969/2007 privind Reglementările contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial cu modificările şi completările ulterioare.

Începând cu exercițiul financiar 2017 CAFR a schimbat politica contabilă privind recunoasterea veniturilor, în sensul trecerii de la contabilitatea bazată pe cash la contabilitatea de angajamente, conform Hotărârii Consiliului nr.83 din data de 20.09.2016.

Impactul modificării politicii contabile s-a reflectat în:

- La **venituri** sunt prezentate sumele încasate sau de încasat din activitățile curente cât și câstigurile din orice altă sursă; veniturile neîncasate reprezentând cotizații restante s-au evidențiat în rezultatul reportat.
- **Creanțe**: creșterea creanțelor, provine în principal din cotizații variabile și cotizații fixe aferente exercițiului financiar 2017 neîncasate la 31 dec. 2017.

Evoluția principalilor indicatori financiari ai Camerei în ultimele două exerciţii financiare se prezintă astfel:

- mii lei -

	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017	Variație (%)
Total active, din care:	**13.216**	**14.679**	**111%**
- active imobilizate	10.566	6.536	62%
- active circulante	2.635	8.122	308%
- cheltuieli în avans	15	21	140%
Datorii	**2.471**	**2.807**	**114%**
Capitaluri proprii, din care:	**10.687**	**11.392**	**107%**
- rezerve din reevaluare	1.244	1.244	100%
- rezerve	5.019	5.019	100%
- rezultat reportat	4.341	5.114	118%
- rezultat exercitiu financiar	83	15	18%
Venituri totale*, din care:	**9.597**	**9.736**	**101%**
- din cotizații**	8.645	8.543	99%
- din taxe înregistrare	282	399	141%
- din taxe înscriere la examene	379	426	112%
- din dobânzi din plasarea disponibilităților	48	29	60%
- alte venituri fara scop patrimonial	85	170	200%
- din activitatea economică	157	169	108%
Cheltuieli totale*, din care:	**9.514**	**9.721**	**102%**
- cheltuieli materiale	258	208	81%
- cheltuieli cu lucrări şi servicii	3.248	3.648	112%
- cheltuieli de personal	4.282	4.364	102%
- alte cheltuieli de exploatare	1.297	974	75%
- cheltuieli cu amortizări şi provizioane	218	391	179%
- cheltuieli economice	160	89	56%

* din care:

- mii lei -

Venituri pe regiuni	31 Decembrie 2017	Iaşi	Braşov	Cluj	Timişoara
	2.401	**752**	**642**	**621**	**387**
- venituri din cotizaţii	2.244	702	605	574	363
- venituri din taxe înregistrare	78	26	21	19	12
- venituri din taxe înscriere la examene	80	24	16	28	12

** din care:

- mii lei -

Cheltuieli directe ale reprezentantelor	31 Decembrie 2017	Iaşi	Braşov	Cluj	Timişoara
	682	**188**	**164**	**137**	**194**
- materiale consumabile si obiecte de inventar	10	2	3	4	2
- chirie si utilitati	225	68	37	38	82
- alte cheltuieli	24	6	5	8	6
- cheltuieli de personal	388	108	116	83	81
- cheltuieli de amortizare	34	3	3	4	23

Veniturile Camerei în anul 2017 au provenit în cea mai mare parte din cotizaţiile membrilor, cca. 88%, din taxe de înregistrare, cca. 4%, din taxe examene, cca. 4%, din alte venituri cca 2%, iar din activitatea economică cca. 2% din totalul veniturilor Camerei.

Cheltuielile Camerei au acoperit necesităţi materiale în proporţie de 2%, de lucrări şi servicii în proporţie de 38%, de personal 45%. Alte cheltuieli de exploatare au reprezentat 10% din totalul cheltuielilor, iar cheltuielile cu amortizări şi provizioane 4%. În cursul anului 2017 cheltuielile economice au reprezentat cca 1% din totalul cheltuielilor Camerei.

Patrimoniul CAFR a crescut în anul 2017 cu 12% de la **13.216 mii** lei la **14.679 mii** lei, în principal datorită creşterii activului circulant.

Activul net contabil existent la 31 decembrie 2017 a fost de 11.783 mii lei faţă de 10.702 mii lei la sfârşitul exerciţiului precedent, având o creştere de 1.081 mii lei, determinată de creşterea activelor circulante, respectiv a creanţelor, într-un procent mai mare decât scăderea activelor imobilizate.

Majorarea creanţelor se datorează în principal modificării politicii contabile începând cu exerciţiul financiar 2017, şi reprezintă în procent de 71% cotizaţii variabile ce vor fi încasate în cursul anului 2018.

În **structura activului net** contabil se constată următoarele **evoluţii**:

- valoarea **activelor imobilizate** la 31 decembrie 2017 a fost de 6.536 mii lei faţă de 10.566 mii lei la 31 decembrie 2016, având o scădere de 38% - această reducere s-a datorat maturizării titlurilor de stat. Dat fiind randamentele foarte scăzute ale acestor investiţii, s-a optat pentru reinvestire în plasamente pe termen scurt.
- valoarea **activelor circulante** la 31 decembrie 2017 a fost de 8.122 mii lei faţă de 2.635 mii lei la 31 decembrie 2016, cu o creştere de 208% - această majorare s-a datorat reinvestirii lichidităţilor în depozite la termen (4.000 mii lei) şi creşterii creanţelor (2.899 mii lei).
- valoarea **datoriilor** la 31 decembrie 2017 a fost de 2.807 mii lei şi reprezintă datorii faţă de bugetul local aferente perioadei 2011-2017, inclusiv accesorii calculate, precum şi datorii faţă de bugetul statului reprezentând obligaţii salariale şi furnizori curenţi (acestea din urmă au fost stinse integral în cursul lunii ianuarie 2018).

Ponderea fiecărui element în **structura activului net** contabil se prezintă astfel:

- **activele imobilizate** deţineau la 31 decembrie 2017 44%, respectiv 6.536 mii lei. În cadrul acestora, imobilizările corporale înregistrau 4.714 mii lei, iar imoblizările financiare, 1.703 mii lei. Imobilizările necorporale erau în valoare de 118 mii lei.

Structura activului CAFR - evoluție 2016-2017

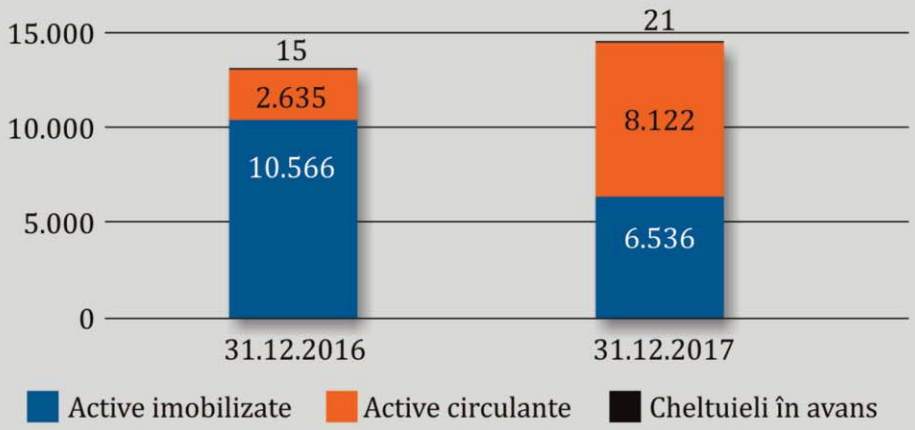

- mii lei -

Indicatori	31 decembrie 2016	31 decembrie 2017	Variație procentuală
Active imobilizate	10.566	6.536	62%
Active circulante	2.635	8.122	308%
Cheltuieli în avans	15	21	140%
Total active	13.216	14.679	111%
Datorii (numai curente)	2.471	2.807	114%
Venituri în avans	43	89	207%
Total Active – Datorii	10.702	11.783	110%
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	15	391	2600%
Capitaluri proprii	10.687	11.392	107%

- **activele circulante** deţineau la 31 decembrie 2017 55% din totalul elementelor patrimoniale. Valoarea acestora la finele anului 2017 era în sumă de 8.122 mii lei. În cadrul activelor circulante, **disponibilităţile băneşti** reprezintă 64%, iar **creanţele** 36%.
- **datoriile** reprezentau cca 19% din totalul surselor de finanţare. Acestea se concretizează în obligaţii faţă de bugetul local şi obligaţii ce decurg din drepturile salariale precum şi obligaţii faţă de furnizorii curenţi .

În cursul anului 2017, **evoluţia fiecărui element în structura activului net** contabil se prezintă succint astfel:

- **activele imobilizate** au scăzut cu 38%
- **activele circulante** au crescut cu 208%
- **datoriile** au crescut cu 14%

Scăderea activelor imobilizate odată cu creşterea activelor circulante reflectă orientarea în anul 2017 spre investirea disponiblităţilor pe termene mai mici de 1 an, precum şi rezultatul modificării politicii contabile.

În ceea ce priveşte **structura pasivului**, menţionăm majorarea rezultatului reportat privind activitatea fără scop patrimonial, în principal ca efect al schimbării politicii contabile. Influenţa pozitivă asupra rezultatului reportat s-a datorat cotizaţiilor restante (fixe şi variabile) încasate în cursul anului 2017, aceste venituri nefiind recunoscute în exercițiile financiare precedente.

Informaţiile de natură financiar-contabilă furnizate de bilanţ construiesc o **imagine favorabilă a poziţiei financiare a Camerei**, aspect ce se poate observa prin gradul ridicat al capitalurilor proprii, care reprezintă 78% din sursele de finanţare ale Camerei.

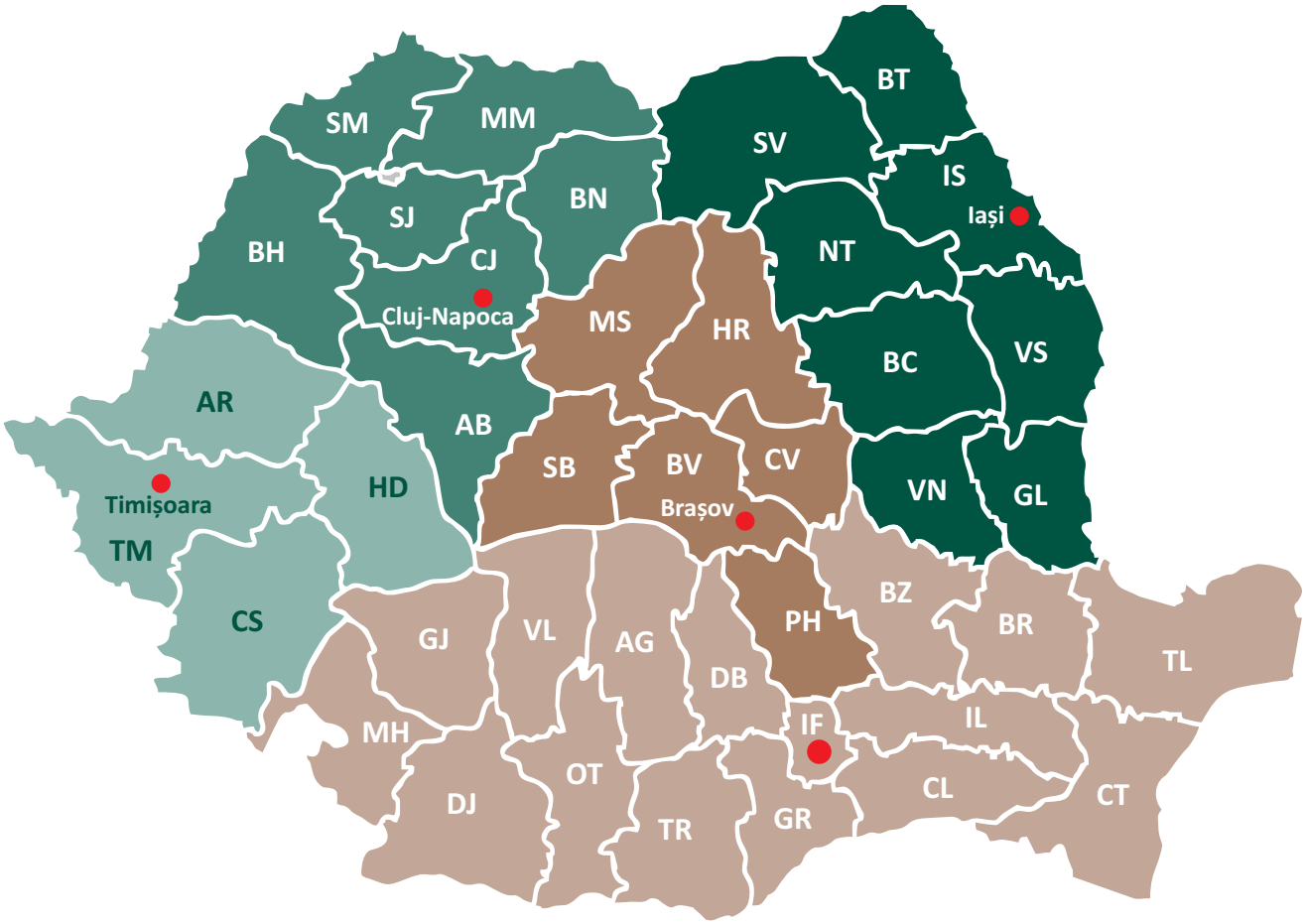
SM
MM
BT
SV
IS
Iași
BN
SJ
BH
CJ
Cluj-Napoca
NT
MS
HR
BC
VS
AR
AB
SB
BV
CV
Brașov
VN
GL
Timișoara
TM
HD
CS
GJ
VL
AG
PH
BZ
BR
TL
DB
IF
IL
MH
OT
DJ
TR
GR
CL
CT

Camera Auditorilor Financiari din România

Sediul central BUCUREȘTI

Strada Sirenelor, Nr. 67-69, Sectorul 5, București, România
Oficiul Poștal nr. 5, Căsuța Poștală nr. 83, cod poștal 050855
Adresă de e-mail: cafr@cafr.ro; Pagina web: www.cafr.ro
Telefon: +40 31 433 59 45
+40 31 433 59 00
Fax: +40 31 433 59 40

CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI
DIN
ROMÂNIA